

Zkušební řád & pravidla

« OBEDIENCE »

v České republice

Únor 2014

OBSAH

Část I VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	3
1 Definice vybraných pojmů	3
2 Podmínky účasti ve třídách obedience	4
3 Zdravotní stav	5
4 Pravomoci a povinnosti rozhodčích a stewardů	6
5 Práva, povinnosti a chování psovoda	7
6 Povelý	8
7 Pozice a výstroj psa	9
8 Cvičební pomůcky a vybavení soutěžního prostoru	11
9 Bodování a hodnocení	12
10 Pravidla pro vykonávání cviků.....	14
11 Diskvalifikace	17
Část II PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH CVIKŮ	18
Část III POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB-Z	19
Část IV POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB1	29
Část V POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB2	39
Část VI POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB3	51
Část VII ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	63

Část I VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1 Definice vybraných pojmů

Obedience (OB) – českým ekvivalentem anglického slova obedience je poslušnost, oddanost, ovladatelnost. Cílem výcviku obedience je naučit psa vykonávat určené cviky definovaným způsobem. Důraz se klade na vztah mezi psem a psovodem, preciznost provedení cviků, ochotu psa radostně plnit povely psovoda a jeho schopnost pracovat ve vzdálenosti od psovoda. Psovod a pes musí tvořit tým působící harmonickým dojmem. Je nutné brát ohled na tělesné dispozice a plemennou příslušnost psa.

Obedience CZ – klub zastřešující pořádání obedience akcí v České republice.

Tým – je pes a jeho psovod.

Soutěže obedience – jsou veřejné zkoušky nebo závody konané za účelem prověření připravenosti týmů ve cvicích definovaných v tomto zkušebním řádu. Soutěže musí probíhat a být posuzovány podle tohoto zkušebního řádu. Závody obedience jsou vždy se zápisem zkoušky.

Soutěžní prostor – je prostor, ve kterém soutěže probíhají. Soutěžní prostor musí být viditelně vyznačený (tj. označený a ohraničený od ostatního okolí). Velikost soutěžního prostoru pro halová cvičení by měla být 20 x 30 m. Pro soutěž pořádanou venku je doporučena velikost 25 x 40 m. Je na rozhodčím, aby rozhodl, zda je soutěžní prostor adekvátní či ne. Délkové míry u cviků jsou přibližné. V soutěžním prostoru smí být v průběhu soutěže pouze cvičící tým, rozhodčí a stewardi. Nedoporučuje se, aby v těsné blízkosti soutěžního prostoru volně pobíhali, hráli si nebo štěkali jiní psi.

Rozhodčí – je osoba, kterou deleguje výbor Obedience CZ, aby přezkoušela a vyhodnotila výkony týmů po dobu soutěží obedience a to v souladu s tímto zkušebním řádem. Rozhodčí musí mít platnou licenci Klubu Obedience CZ nebo musí být mezinárodním rozhodčím delegovaným svou zemí, ve které vlastní licenci.

Vedoucí soutěže – je osoba jmenovaná pořadatelem a zodpovědná za organizaci soutěže.

Steward – je osoba delegovaná výborem Obedience CZ, která dává pokyn soutěžícím k provádění jednotlivých i dílčích cviků a vykonává další úkony spojené s průběhem soutěže na pokyny rozhodčího tak, jak jsou definovány v tomto zkušebním řádu. Pokud se soutěže účastní tým ze zahraničí, jsou mu vydávány pokyny v angličtině, případně v jiném jazyce dle společné domluvy.

Pomocník – je osoba delegovaná vedoucím soutěže, která provádí dílčí potřebné práce spojené se soutěží.

Psovod – je osoba, která na soutěži vede psa.

Třídy – kategorie obedience odstupňované podle obtížnosti cvičení od nejjednodušší OB-Z, po nejsložitější OB3. Cviky ve třídách OB1, OB2 a OB3 jsou shodné s mezinárodním FCI zkušebním řádem a jsou mezi státy, které soutěží podle mezinárodního zkušebního řádu FCI Obedience vzájemně uznávány.

2 Podmínky účasti ve třídách obedience

Aby se pes mohl zúčastnit soutěže obedience, musí v den závodu dosáhnout minimálního věku:

Začátečníci	OB-Z: 10 měsíců
Třída 1	OB1: 12 měsíců
Třída 2	OB2: 14 měsíců
Třída 3	OB3: 15 měsíců

Soutěží se mohou zúčastnit psi s průkazem původu i bez něj, pokud jim to jejich fyzický a momentální zdravotní stav dovoluje. V mezinárodních soutěžích obedience (třída 3, CACIOB) nebo šampionátech Evropy (EW) nebo světa (WW) je požadováno, aby pes dosáhl věku minimálně 15 měsíců a byl zaregistrován v plemenné knize nebo registru plemenné knihy uznávaných FCI. Psi, registrovaní v AKC, KC nebo CKC se smí soutěže zúčastnit, ale nemají nárok na titul CACIOB. Psovod musí být starší 15 let.

Kvalifikační podmínky na mistrovské šampionáty jsou pravidelně zveřejňovány na internetových stránkách klubu www.obedience.cz.

Nejnižší třída je třída začátečníků OB-Z. Účast v této třídě je povinná. Pro účast ve třídě OB1 je nutné nejméně jednou splnit zkoušku OB-Z na známku výborně, chvalitebně nebo dobře. Pro účast ve vyšších třídách (OB2 a OB3) je nutný zisk známky výborně ve třídě předcházející a to alespoň v jedné soutěži. Pokud tým obdrží na třech soutěžích v jedné třídě známku výborná, přestupuje automaticky do třídy vyšší. V jednom dni může pes absolvovat pouze jednu soutěž. Pes musí mít platnou výkonnostní knížku Obedience CZ.

3 Zdravotní stav

Psi, kteří jsou slepí, trpí nakažlivou chorobou nebo infekcí nebo jsou napadeni vnitřními nebo vnějšími parazity jsou ze soutěží obedience vyloučeni. Psi, kteří musí mít náplast, mají stehy nebo obvaz/bandáž, se soutěže obedience nesmí zúčastnit.

Všichni psi, kteří se účastní soutěže, musí být klinicky zdraví. Psi musí být v imunitě proti vzteklině. Očkování proti vzteklině se považuje za platné 21 dnů ode dne, kdy bylo provedeno základní očkování anebo ode dne přeočkování v případě, že byla očkovací látka podána během doby platnosti uvedené výrobcem předchozí očkovací látky. Psi pocházející z ČR musí být doprovázeni platným očkovacím průkazem (dle § 6 veterinárního zákona) nebo platným pasem pro malá zvířata, kterým se prokáží při přejímce. Psi z členských zemí EU a třetích zemí musí splňovat podmínky dané nařízením Evropského parlamentu a Rady 998/2003 ze dne 26. 5. 2003.

Podle zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 v platném znění, zejména ve znění zákona 77/2004 Sb., se soutěží nesmí účastnit kupírování psi.

Agresivní psi nemají dovolen přístup do areálu, kde se soutěž odehrává. Rozhodčí diskvalifikuje kteréhokoliv psa, který napadne nebo se pokusí napadnout člověka nebo jiného psa. Incident bude zaznamenán do pracovního průkazu psa a musí být posláno hlášení na nadřízenou kynologickou organizaci, pod kterou pes spadá i na hlavní kynologickou organizaci pořádající země.

Háravé feny se mohou soutěže zúčastnit, ale musí být drženy mimo soutěžní prostor, dokud ostatní týmy neukončí cvičení. Březí feny, počínaje pátým týdnem březosti, a feny se štěňaty do 50. dne od narození štěňat, jsou ze závodu vyloučeny.

Kastrovaní psi a feny se smí soutěží účastnit.

Pokud je to zapotřebí, rozhodčí může psa před vstupem do soutěžního prostoru prohlédnout.

4 Pravomoci a povinnosti rozhodčích a stewardů

Rozhodčí

- Pro třídu OB-Z musí mít oprávnění na posuzování obedience v ČR.
- Pro třídu OB1, OB2 nebo OB3 musí mít rozhodčí platnou licenci Klubu Obedience CZ nebo musí být mezinárodním rozhodčím delegovaným svou zemí, ve které vlastní licenci.
- Je zodpovědný za sportovní průběh a regulérnost soutěže a za dodržování všech pravidel zmiňovaných v tomto zkušebním řádu.
- Schvaluje praktické přípravy soutěže.
- Rozhoduje, zda je nevyhnutelné opakovat nebo ukončit cvik vzhledem k technickým a jiným problémům; např. nepřiměřenému vyrušování z okolí (do soutěžního prostoru vběhne jiný pes), zranění či nemoc člena týmu apod.
- Rozhoduje o tom, v jakém pořadí budou cviky vykonané. Pořadí cviků musí být pro všechny soutěžící ve všech třídách stejné.
- Může tým diskvalifikovat (viz 10 Diskvalifikace) v případě, že psovod nepostupuje ve smyslu těchto pravidel nebo se chová nevhodným způsobem.
- Rozhoduje v případech nejasností nebo incidentů, které tento zkušební řád neřeší. Jeho rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat.
- Po skončení soutěže zkontroluje správnost údajů v bodovacích kartách a výkonnostních knížkách a potvrdí je podpisem a razítkem.

Jeden rozhodčí může posoudit maximálně 25 týmů za jeden den. Pokud je na soutěž přihlášeno více soutěžících, musí být přizván další rozhodčí anebo se soutěž rozdělí do dvou dnů. Pokud na soutěži posuzuje více rozhodčích, je určen hlavní rozhodčí. Jestliže je stanoveno více rozhodčích, každý posuzuje všechny týmy v jedné určené třídě; např. jeden z rozhodčích posuzuje všechny týmy OB-Z a OB1 a další posuzuje všechny týmy OB2 a OB3 anebo každý rozhodčí posuzuje všechny psy v jedné části cvičení (např. skupinové cviky). Je také možné, aby jednoho psovoda posuzovali dva a více rozhodčích (MR, apod.). V tomto případě se dělá aritmetický průměr zadaných bodů.

Rozhodčímu není dovoleno posuzovat psovody, kteří jsou členy vlastní rodiny nebo psy patřící blízkým příbuzným. Taktéž není dovoleno posuzovat psovody, kteří žijí s rozhodčím ve společné domácnosti. Nesmí posuzovat psy, jejichž je majitelem, popřípadě s nimiž žije ve společné domácnosti v průběhu období jednoho roku před dnem soutěže.

Steward

- Musí mít oprávnění vykonávat funkci stewarda obedience v ČR.
- Dává pokyn soutěžícím psovodům k provádění jednotlivých i dílčích cviků.
- Vykonává další úkony spojené s průběhem soutěže na pokyn rozhodčího tak, jak jsou definované v tomto zkušebním řádu.
- Je spoluodpovědný za sportovní průběh soutěže a za dodržování pravidel uvedených v tomto zkušebním řádu.
- Pro pokyn k provedení cviku používá steward slovo "povel", "do základní pozice", apod. Nesmí velet např. takto: "psovi povel k noze", jelikož formulace povelů nejsou psovodům striktně dané.

Na každých 25 týmů musí být delegován alespoň jeden steward.

5 Práva, povinnosti a chování psovoda

Psa na zkoušce vede psovod, který zná, respektuje a dodržuje tento zkušební řád, a který je schopný zvládnout psa i v mimořádných situacích.

Povinnosti psovoda v pozici soutěžícího začínají ve chvíli, kdy psovod vstoupí do soutěžního prostoru a končí po vyhodnocení akce. Psovod zodpovídá v průběhu celé soutěže za svého psa a všechny škody na majetku či zdraví osob psem způsobené. Od psovodů se očekává, že se budou chovat slušně a sportovně.

Psovod je povinen dodržovat všechna ustanovení a pokyny rozhodčích a stewardů. Rozhodčí může psovoda ze soutěže vyloučit (diskvalifikovat) pokud nedodržuje řády a pravidla, anebo se chová nevhodným způsobem. Rozhodnutí rozhodčího je konečné a soutěžící ho nemůže zpochybnit.

Během cviku se psovod nesmí psa dotýkat, hladit ho, ani jej jinak povzbuzovat. Pochvala je dovolena až po skončení cviku, tzn., když steward řekne "cvik ukončen" nebo "konec cvičení". Mezi cvičeními musí mít psovod psa pod kontrolou.

Po dobu cvičení a mezi cviky, když je psovod se psem v soutěžním prostoru není dovolené používat ani mít při sobě pamlsky, míčky, hračky nebo jiné motivační předměty. Mimo soutěžní prostor je používání pamlsků, hraček a dalších motivačních předmětů dovolené. Tým by si ale neměl hrát v bezprostřední blízkosti soutěžního prostoru a nesmí hrou rušit ostatní soutěžící.

Není dovolené, aby tým vstupoval do soutěžního prostoru před začátkem soutěže bez svolení rozhodčího nebo jím pověřené osoby.

Pořadatel musí týmům umožnit krátký trénink v soutěžním prostoru. V tomto případě musí mít všechny týmy na trénink stejné podmínky a musí o tom být všichni předem uvědomeni. Každý tým musí mít možnost být v soutěžním prostoru sám, trénink jednotlivých týmů by neměl přesáhnout dobu 5 minut. Soutěžní prostor by už měl být připravený a rozvržený stejně jako při závodu (především umístění čtverce a překážky). Trénink může proběhnout i den před soutěží. Při tréninku v soutěžním prostoru nejsou dovolené pamlsky; ostatní motivační pomůcky a hračky povoleny jsou.

Psovod by měl mít psa během cviků i mezi nimi po svém levém boku. Pokud pro to existuje fyzický důvod nebo postižení, může mít psovod psa během cviků nebo mezi nimi po své pravé straně. Soutěžící nebo případný teamleader této dvojice musí nicméně toto opatření ještě před začátkem soutěže probrat s daným rozhodčím. Všichni rozhodčí, kterých se to týká, musí být informováni a pokud se jedná o více rozhodčích, hodnotících tento tým, musí se předem dohodnout na případném dopadu, jaký to bude mít na hodnocení. Jakékoliv výjimečné opatření musí být oprávněné a nesmí působit rušivě na ostatní psy a soutěžící. Pokud je například psovod na kolečkovém křesle, měl by být během skupinových cviků na konci řady tak, aby nemíjel jiného psa.

Po skupinových cvicích má psovod, který je první v pořadí, na vykonávání jednotlivých cviků, možnost požádat o krátkou, cca 5 minutovou přestávku.

Je zakázáno trestat psa.

Jsou povoleny pouze obyčejné obojky (se zapínáním nebo přetahovací přes hlavu). Ostnaté nebo elektrické obojky a další omezující vybavení nebo prostředky jako náhubky jsou zakázány. Toto omezení platí od počátku soutěže až po její závěr.

Deky, obleky, postroje, pláštěnky, boty, ponožky, bandáže, náplasti atp. na sobě pes během vykonávání cviků mít nesmí.

6 Povelý

Zvukové povelý jsou vyslovovány normálním tónem hlasu. Na psa není dovoleno křičet, pokud to nevyžaduje jeho vzdálenost od psovoda. Oslovit psa jménem před povelém je povoleno pouze u OB-Z. V ostatních třídách je oslovení psa jménem před povelém hodnoceno jako povel navíc a je penalizováno ztrátou bodů, vyjma těch cviků, kde je oslovení povoleno popsáním způsobem v popisu jednotlivých cviků. Zvukové ani posunkové povelý nejsou v tomto zkušebním řádu striktně dané, jsou pouze doporučené. Psovod je ale limitován maximálním počtem povelů, který může použít během jednoho cviku.

Posunkové povelý jsou krátké pohyby rukou. Používání posunkových povelů je dovoleno pouze tehdy, pokud je to uvedeno v popisu cviku.

Používání posunkových a zvukových povelů současně u cviků, kde to není dovoleno, je považováno za povel navíc a znamená ztrátu bodů.

7 Pozice a výstroj psa

Základní pozice

Psovod stojí rovně přirozeně v klidném postoji. Pes sedí těsně při levé noze psovoda tak, aby jeho lopatka byla na úrovni kolen psovoda. Podélná osa těla psa je v rovnoběžném směru, k postoji psovoda. Přední nohy psa by měly při pohledu z boku lícovat s lýtky psovoda. Ramena psa jsou na úrovni nohou psovoda. Křivé přisednutí je chybou.

Cvik začíná stewardovým pokynem: "Začátek cviku" psovodovi a končí, když steward řekne: "cvik ukončen" nebo "konec cvičení".

Pokud je pes z důvodu zdravotního postižení psovoda vedený na pravé straně, tak i v základní pozici sedí při pravé noze psovoda. Pokud zkušební řád nestanoví jinak, cvičení začíná a končí v základní pozici.

Pozice "Ke mně"

Pes předsedá rovně a těsně před psovoda, na pokyn stewarda dá psovod psovi povel k zaujetí základní pozice. Křivý posed nalevo nebo napravo je chybou.

Pozice „Lehni“

Pes si musí lehnout okamžitě po vydání povelu psovodem. Pes se smí okamžitě převalit na stehno (kyčel), ale zaujatou polohu již nesmí měnit. Pes může otáčet hlavou, zajímat se o rušivé vlivy v okolí, ale neměl by např. jíst trávu apod. Převalování se ze stehna na stehno, nervozita, zvukové projevy a podobné jsou penalizovány ztrátou bodů. Je chybou, pokud se pes převalí a leží celým tělem na boku. Pes nesmí ležet na zádech nebo se převalovat.

Pozice „Stůj“

Pes stojí všemi čtyřmi tlapkami na zemi a nepohybuje se. Pes musí polohu zaujmout rychle a nedělat zbytečné kroky navíc. Pes může otáčet hlavou a zajímat se o rušivé vlivy v okolí.

Pozice „Sedni“

Pes sedí rovně, na obou zadních nohách. Není dovolené, aby si pes seděl na stehně. Pes může otáčet hlavou a zajímat se o rušivé vlivy v okolí. Přeshlapování předními nohama, převalování se z kýty na kýtu, apod. je penalizováno.

Obraty za chůze a na místě

Otáčením při obrazech se rozumí pohyb psa při levé noze psovoda tak, že se dvojice otočí o 180°. Zda se psovod bude otáčet doprava či doleva není řádem určené, pes může psovoda obcházet za zády nebo se s ním točit a to i u každého obratu jinak. Povolen je i "německý obrat" tj. pes může obíhat psovoda po pravé straně, těsně kolem nohy.

Při otáčení se o 90° musí psovod dodržovat pravé úhly a nedělat obraty obloukem.

Úkroky

Při úkrocích se pes pohybuje těsně u levé nohy psovoda podle stewardových pokynů těmito směry: vlevo, vpravo, dopředu, dozadu (couvání). Při úkrocích vlevo nebo vpravo se psovod přemisťuje do stran; přičemž může, ale nemusí překřížovat nohy a pes ho následuje těsně u jeho levé nohy.

Zaujetí základní pozice po přivolání

Pes může základní pozici po přivolání zaujmout dvěma způsoby:

- Pes se po přivolání přiřazuje přímo k noze psovoda, tj. přichází k psovodovi z jeho levé strany anebo oběhne psovoda zezadu a zaujme základní pozici.
- Pes po přivolání zaujme pozici "Ke mně". Pes musí předsednout před psovoda rovně a těsně. Po předsednutí je pes po pokynu stewarda velen psovodem do základní pozice. Pes se může přiřadit k noze psovoda a zaujmout základní pozici přímo nebo oběhnutím zezadu.

Aportování = přinášení

Pes může aportovat předmět dvěma způsoby:

- Pes přináší předmět psovodovi přímo do základní pozice; je možné přímé přiřazování k noze i obíhání za zády psovoda.
- Aportovat je dovolené i s předsednutím. Pes musí předsednout před psovoda rovně a těsně. Po předsednutí je na pokyn stewarda psovodem vydaný povel k puštění aportovaného předmětu a následně opět na pokyn stewarda dá psovod psovi povel k zaujetí základní pozice. Pes se přiřazuje přímo k noze psovoda nebo jej obíhá zezadu do základní pozice.

Při všech aportovacích cvičeních je jedno, zda pes uchopí aportovaný předmět zepředu, či ho uchopí ihned po svém otočení. Pes nesmí předmět překusovat, žvýkat nebo si s ním hrát.

Obojek a vodítko

Nošení obojků je povinné. Kromě skupinového cviku je pes bez vodítka. V OB3 psovod vodítko nepoužívá ani během skupinových cviků, má jej však na předepsaném místě u sebe.

Obojek může být pouze obyčejný (se zapínáním nebo přetahovací přes hlavu). Ostatné nebo elektrické obojky a další omezující vybavení nebo prostředky jako náhubky jsou zakázány. Toto omezení platí od počátku soutěže až po její závěr.

Vodítko může být textilní či kožené cca 50 - 150 cm dlouhé, ne samonavíjecí nebo řetízkové. Na vodítku nesmí být nic připevněno.

Nesení vodítka je buďto viditelně (psod jej musí mít zavěšené na krku nebo na rameni zapnuté k pravé či levé straně) nebo skrytě v oblečení (např. v kapse).

8 Cvičební pomůcky a vybavení soutěžního prostoru

Rozhodčí musí mít žlutou a červenou kartu, kterými uděluje varování (žlutá karta) nebo diskvalifikaci (červená karta). Dále musí mít u sebe během posuzování hodnotící bodovací pomůcku, na které rychle ukazuje divákům a zapisovatelům dosažený počet bodů, který tým za cvik obdržel.

Soutěžní prostor – jeho doporučená velikost je v hale 20 x 30 m. Pro soutěž odehrávající se venku je to 25 x 40 m. Soutěžní prostor musí být rovný a přehledný. V terénu musí pes dobře vidět, kde je umístěna aportovací činka a předměty pro rozlišování (pes je nesmí hledat). Prostor v hale nesmí být kluzký. Soutěžní prostor musí být zřetelně vyznačený. Je na rozhodčím, aby rozhodl, zda je soutěžní prostor adekvátní či ne. Délkové míry u cviků jsou přibližné.

V soutěžním prostoru musí být k dispozici:

- Dřevěné aportovací činky – alespoň tři sady tří identických činek. Hmotnost nejtěžší sady musí být přibližně 450 g. Je na psovodovi, jakou velikost činky svému psu vybere. Sady činek (tři velikosti činek) musí mít pořadatel na soutěži k dispozici pouze v případě, že je nahlášen alespoň jeden tým do OB3. Pokud je alespoň jeden tým nahlášen do OB2, musí pořadatel zajistit 2 sady tří velikostí. Jestliže jsou nahlášené týmy pouze do tříd OB-Z a OB1, stačí, aby pořadatel měl alespoň 3 činky v různých velikostech, přičemž hmotnost nejtěžší činky musí být přibližně 450 g.
- Kovové aportovací činky v alespoň třech různých velikostech. Hmotnost nejtěžší kovové činky musí být přibližně 200 g. Je na psovodovi, jakou velikost činky svému psu vybere. Kovové činky musí mít pořadatel na soutěži k dispozici pouze v případě, že je nahlášen alespoň jeden tým do OB2 nebo OB3.
- Předměty pro rozlišování – dřevěné hranoly o rozměrech přibližně 2 x 2 x 10 cm. Jejich potřebný počet je 6x počet psů v soutěži.
- Pevná překážka - 1 m široká a 1 m vysoká s nastavitelnou výškou. Výška překážky se nastavuje po 10 cm podle výšky psa v kohoutku a zaokrouhluje se k nejbližším 10 cm.
- Tabulka s označením polohy psa - na tabulce mohou být názvy pozic anebo piktogramy - vždy se všemi třemi pozicemi (sedni/lehni/vstaň). Je nutné, aby tabule byla čitelná ze všech vzdáleností určených tímto zkušebním řádem.
- Kužele a značky - dispozici musí být dostatečný počet kuželů a značek, které označují například místo začátku a konce cviku, pokud je to nutné, a např. místa, kde se dělají obraty atp. Značky a kužely by měly být tak vysoké, aby byly snadno viditelné a výška kuželů by měla být odpovídající – například kužely v rozích čtverce ve třídě 1 (cvik č. 6) a ve třídě 2 (cvik č. 5) by měly mít výšku přibližně 15 cm. Značky mohou být např. z lepenky, pilin.
- Vymezovací pomůcky na prostor pro vysílání (čtverec 3 x 3 m), případně na ovladatelnost na dálku (cca 50 cm). Na vymezení se může použít lepicí páska, popruh, piliny atd. s ohledem na bezpečnost psů.
- Platný zkušební řád obedience – musí být na soutěži soutěžícím k dispozici.

Pořadatel je povinen zajistit všechny výše zmiňované cvičební pomůcky a adekvátní prostor pro soutěžení, jinak nesmí soutěž pořádat. O regulérnosti rozhoduje rozhodčí, který má pravomoc soutěž neposuzovat, pokud výše zmíněné podmínky nejsou splněny.

Rozhodčí je zodpovědný za to, aby se v soutěžních prostorách dodržovala všechna pravidla a nařízení zmiňovaná v tomto zkušebním řádu.

9 Bodování a hodnocení

Předvedení cviků obedience je hodnoceno takto:

0 – 5 – 5,5 – 6 – 6,5 – 7 – 7,5 – 8 – 8,5 – 9 – 9,5 – 10

Známkování:

0 – 5,5 nedostatečně; 6 – 6,5 dobře; 7 – 7,5 velmi dobře; 8 - 10 výborně

Za každý cvik je možno obdržet maximální počet bodů 10 a minimální počet bodů 5.

Pokud jsou bodové ztráty při cviku větší než pět bodů, cvik se považuje za nesplněný a hodnotí se nulou. Každé bodové ohodnocení je následně přepočítáno příslušným koeficientem obtížnosti cviku. Maximální bodové ohodnocení, které je možné za cvik získat (už vynásobené příslušným koeficientem za daný cvik), je uvedené v tomto zkušebním řádu u jednotlivých cviků. Hodnota koeficientu závisí na druhu a obtížnosti cviku.

Pokud dva nebo více psů skončí se stejným počtem bodů, rozhoduje součet bodů získaných za cviky: chůze u nohy, přivolání a vyslání do čtverce. Pokud je i po sečtení bodů výsledek roven, uvedené cviky se zopakují (tyto připočítané body se však nezapisují do výkonnostní knížky).

Celkové hodnocení:

Třída OB-Z

výborná	224 – 280 bodů	80%
velmi dobrá	196 – méně než 224	70%
dobrá	140 – méně než 196	50%

Třída OB1

výborná	224 – 280 bodů	80%
velmi dobrá	196 – méně než 224	70%
dobrá	140 – méně než 196	50%

Třída OB2

výborná	256 – 320 bodů	80%
velmi dobrá	224 – méně než 256	70%
dobrá	192 – méně než 224	60%

Třída OB3

výborná	256 – 320 bodů	80%
velmi dobrá	224 – méně než 256	70%
dobrá	192 – méně než 224	60%

Pokud tým získal méně než 140 bodů ve třídě OB-Z a OB1 nebo méně než 192 bodů ve třídě OB2 a OB3, tak je nehodnocen a výsledek musí být zapsán do výkonnostní knížky.

Zkoušky obedience z ČR se v ostatních státech, kde mají pravidla podle mezinárodního řádu FCI Obedience uznávají a to platí i naopak.

Během soutěže zaznamenává pomocník bodové zisky v jednotlivých cvičeních do hodnotících karet týmů dle pokynů rozhodčího. Po skončení soutěže tyto rozhodčí spolu s výkonnostními knížkami

zkontroluje a potvrdí svým podpisem a razítkem. Originál hodnotící karty obdrží psovod na místě, kopie pořadatel do 14 dnů od skončení soutěže doručí v předepsaném formátu (viz. www.obedience.cz) na adresu pověřeného člena výboru Obedience CZ (lze i elektronicky). Do výkonnostních knížek se zaznamenává úspěšně složená zkouška (známka V, VD, D), neúspěšně složená zkouška "nehodnocen" a diskvalifikace z jakéhokoli důvodu.

Pes, který získal v dané třídě v kterékoliv zemi výbornou, může postoupit do další vyšší třídy. Vyjma třídy OB-Z, kterou musí tým složit v ČR na jakoukoliv známku.

Pes smí v nižší třídě soutěžit jen do té doby, dokud nezískal 3x výbornou.

10 Pravidla pro vykonávání cviků

Při skupinových cvičích je minimální počet psů ve skupině 3 a maximální počet 6.

Při všech cvičeních, kdy se pes pohybuje u nohy psovoda, musí jít psovod vzpřímeně normální přirozenou chůzí (příliš rychlá nebo příliš pomalá chůze je penalizovaná ztrátou bodů). V průběhu chůze musí psovod přirozeně pohybovat pažemi. Přílišné máchání rukama nebo tzv. "sportovní chůze" je chybou. Psovod by se neměl dívat na psa, ale rovně před sebe (vyjma OB-Z a OB1, kde je oční kontakt se psem dovolen). Pes musí jít přirozeně, co nejtěsněji u nohy psovoda (s ohledem na fyzické a plemenné dispozice psa), ale nesmí ho omezovat v pohybu. Předcházení a opožďování psa je chybou. Psovod se musí po celou dobu pohybovat konstantní rychlostí, zpomalování při obratech není dovolené. Při chůzi by měla dvojice působit přirozeně a harmonicky.

Všechny cviky začínají a končí se psem v základní pozici (pokud není řádem uvedeno jinak). Hodnocení cviku začíná ve chvíli, kdy steward umístí psovoda a psa do výchozího bodu.

Všechny cviky jsou ukončené, až když steward vyhlásí: „Konec cvičení“ (pokud není řádem uvedeno jinak), tehdy končí i hodnocení cviku rozhodčím.

Psovod nemá dovoleno se psa dotýkat nebo ho hladit nebo ho jakkoliv jinak během cviku povzbuzovat. Takové chování znamená nesplněný cvik. Je povolena mírná pochvala po ukončení cviku. Pokud je pochvala přehnaná, příliš povzbudivá, je to hra nebo rozdivočení, skákání do náruče psovoda, slalom mezi nohama atd., rozhodčí psovoda varuje a toto chování se započítá do celkového dojmu. V případě dalšího incidentu bude psovod diskvalifikován.

Pokud není pro jednotlivé cviky stanoveno jinak, jsou tato pravidla a nařízení pro vykonávání cviků a jejich hodnocení aplikována pro všechny cviky.

Není dovolené, aby psovod zdůrazňoval psovi místa a příkazy před nebo po dobu cvičení kromě právě probíhajícího cvičení, ve kterém to je dovolené.

Vynechání cvičení zapříčiněné psovodem je hodnocené nulou, ale psovod se psem může pokračovat následujícími cvičeními.

Rozhodčí má právo ukončit cvik, pokud je pes viditelně neschopný nebo neochotný cvik provést. Takový cvik je považován za nesplněný.

Rozhodčí má právo ukončit účast psa na soutěži, pokud se chová nepatřičně nebo způsobuje rozruch neustálým štěkáním nebo kňučením. Při štěkání nebo kňučení může dát rozhodčí varování. Pokud toto chování pokračuje, rozhodčí psa diskvalifikuje. Totéž platí pro neustálé štěkání nebo kňučení mezi cviky.

Pokud je pes mimo kontrolu psovoda a při cviku nebo mezi cviky odejde ze soutěžního prostoru, je diskvalifikován (třída OB2 a OB3).

Pokud je ve třídě OB-Z a OB1 pes mimo kontrolu a opustí soutěžní prostor, smí psovod psa dvakrát zavolat. Pokud se pes vrátí, smí pokračovat, ale bude to zahrnuto v celkovém dojmu a přísně penalizováno. Cvik, při kterém se to stane, je nesplněný. Pokud pes opustí soutěžní prostor znovu, je diskvalifikován.

Pokud pes opustí psovoda během cviku (přerušit cvik) a ocitne se mimo jeho kontrolu, psovod může psa zavolat (ale pouze dvakrát), aniž by opustil svou pozici. Pokud se pes ke psovodovi vrátí, je tento cvik nesplněn, ale psovod může pokračovat dalším cvikem. Bude to ovšem přísně penalizováno v celkovém dojmu. Pokud se pes ani na druhé zavolání nevrátí, je dvojice diskvalifikována. Pokud pes opustí psovoda podruhé, je diskvalifikován.

V případě sporů, incidentů nebo jiných nesrovnalostí, které nejsou popsány v těchto pravidlech a nařízeních, rozhoduje rozhodčí. Rozhodnutí rozhodčího je konečné a žádný ze soutěžících ho nemůže zpochybňovat nebo toto rozhodnutí napadnout.

Všechny dodatečné povely, dvojitě povely, posunky tělem (i nepatrné) atd. musí být penalizovány.

Pokud pes leží na kýtě, nesmí obdržet víc než 7 bodů.

Psovod se ke psu přiřazuje přímo, obcházení psa za jeho zády není dovoleno (např. Cvik 1 - Odložení vleže ve skupině).

Ve cviku "Ovladatelnost na dálku" stojí steward ve vzdálenosti 2 – 3 m za psem tak, aby na něj neviděl (zády ke psu i psovodovi). Pokyny k provedení poloh SEDNI, LEHNI, VSTANĚ, dává prostřednictvím speciální pomůcky, na které jsou názvy anebo obrázky jednotlivých pozic.

Pokud je činka odhozena na nevhodné místo (příliš blízko nebo mimo soutěžní prostor), musí být odhozena znovu. Nicméně to znamená ztrátu 2 bodů. Pokud je neúspěšný i druhý hod, znamená to nesplnění cviku.

Není dovoleno nechat psa uchopit předmět/činku před cvikem. Pokud se to stane, nemůže být uděleno více než 5 bodů.

Řeč těla znamená pohyby těla (nemusí to znamenat kroky), kroucení a otáčení tělem, hlavou nebo rameny a signály nohama. To je penalizováno v závislosti na závažnosti a situaci. Kroky při povelu znamenají nesplnění cviku.

Ve cvicích, kde jsou povoleny povel nebo posunky, musí psovod informovat před zahájením cviku rozhodčího, který povel použije. Pokud jsou povoleny povel oba, není to nutné.

Povel „zůstaň“ je dovolen u cviků, kde psovod od psa odchází nebo se od něj otáčí.

Posunek rukou není povolen nikdy, když je pes vedle psovoda v pozici u nohy (vyjma cviků, kde je to přímo uvedeno v popisu cviku). Toto je přísně postiženo stržením 2 – 4 bodů v závislosti na výraznosti, situaci a délce trvání. Pokud je u toho i řeč těla, je postih vždy přísnější.

Veškeré odchylky od ideálu by měly být penalizovány: všechny povel navíc, řeč těla, odchýlení se z pozice u nohy, odchýlení se z paralelního pohybu atd.

Všeobecné pravidlo je, že za druhý povel se odečítají 1 – 2 body a třetí povel znamená nesplněný cvik (nebo jeho část).

Pes, který štěká, i příležitostně, během cviku, by měl být penalizován. Pokud pes štěká intenzivně nebo nepřetržitě, znamená to nesplněný cvik. Pokud štěkání nepřestává a opakuje se to v několika cvicích, znamená to diskvalifikaci. Totéž platí pro kňučení.

Štěkání nebo kňučení během cviku musí být vždy penalizováno, i když se jedná o jedno krátké štěknutí na počátku cviku (známka nadšení), měl by být stržen alespoň jeden bod.

Pokud psovod při povelu udělá krok/kroky, znamená to nesplněný cvik.

Pokud pes předvídá povel (tzn., že nezůstane v korektní pozici u nohy: trhne sebou, postaví se, ale neudělá krok vpřed) na počátku cviku, nemůže být uděleno více než 8 bodů.

Pokud ve třídě 1 pes opustí psovoda (sám zahájí cvik) poté, co cvik začal (při cvicích, kde se pes posílá pryč od psovoda) ještě před povel psovoda (například na pokyn stewarda), může psovod psa jednou zavolat zpět. Pokud se vrátí a cvik splní, může být uděleno maximálně 6 bodů. Pokud se nevrátí, cvik není splněn.

Pokud ve třídě 2 pes opustí psovoda ještě před povel psovoda, není možnost ho zavolat zpět, cvik nebyl splněn.

Veškeré trestání psa znamená diskvalifikaci.

Pokud se psovod během cviku dotkne psa, znamená to nesplněný cvik. Může to vést i k varování. Pokud se dá dotek psa během cviku nebo mezi cviky interpretovat jako potrestání, znamená to diskvalifikaci.

Sahání psů na obojek mezi cviky znamená varování.

Pokud se pes dotkne psovoda (lehce) při přivolání nebo při aportovacích cvicích ve chvíli, kdy před něj usedá nebo když se mu přiřazuje k noze, měly by se strhnout 1 – 2 body. Pokud do psovoda narazí, nemělo by být uděleno více než 7 bodů.

Při posouzení rychlosti by měla být brána na zřetel rychlost psa. Ideál u různých plemen může být odlišný. Pokud pes reaguje na povel okamžitě a ochotně, pohybuje se typickým způsobem svého

plemene, udržuje stálou rychlost a projevuje zájem o to, co dělá, měl by být odměněn plným počtem bodů (pokud nejsou jiné chyby snižující hodnocení).

Pokud pes na začátku cviku nesedí klidně vedle psovoda, nemůže být uděleno více než 8 bodů.

Pokud pes na konci cviku nezaujme pozici vsedě u nohy psovoda, nemůže být uděleno více než 7 bodů.

Pokud pes nezaujme počáteční polohu cviku (tj. sedni nebo lehni), znamená to nesplněný cvik.

Během stavby soutěžního prostoru a po jejím dokončení nemají psovodi dovoleno to tohoto prostoru se psem vstoupit, pokud jim k tomu nedá svolení autorizovaná osoba (hlavní steward nebo rozhodčí).

Pokud se pes vyvenčí v soutěžním prostoru:

- Ve třídě OB-Z a OB1 během cviku to znamená nesplněný cvik (0 bodů) a nesplnění cviku všeobecný dojem (0 bodů).
- Ve třídě OB-Z a OB1 mezi cviky nebo při tréninku to znamená nesplnění cviku všeobecný dojem (0 bodů).
- Ve třídě OB2 a OB3 během cviku, mezi cviky nebo při tréninku to znamená diskvalifikaci.

Jestliže psovod používá během tréninku v soutěžním prostoru pamlsky, odečítá se mu z celkového skóre 50 bodů.

Pokud není pro jednotlivé cviky stanoveno jinak, platí tato pravidla a nařízení pro vykonávání cviků a jejich hodnocení pro všechny cviky.

11 Diskvalifikace

Za nekorektní chování psovoda nebo psa v soutěžním prostoru uděluje rozhodčí žlutou nebo červenou kartu, rozhodčí také může psovoda napomenout nejprve pouze slovně. Žlutá karta znamená varování a rozhodčí ji může ukázat pouze jednou. Žlutá karta nemá žádný vliv na konečné bodové hodnocení týmu. Při dalším incidentu ukazuje rozhodčí červenou kartu a tým je diskvalifikován. Červená karta znamená jednoznačně diskvalifikaci. Diskvalifikací se rozumí okamžité ukončení cvičení. Tým nemůže pokračovat v následujících cvičích. Psovod musí okamžitě společně se svým psem opustit soutěžní prostor. Diskvalifikace znamená ztrátu všech dosažených bodů a vždy se zapisuje do výkonnostní knížky.

Důvody vedoucí k diskvalifikaci:

- obdržení červené karty
- pes opustí soutěžní prostor (ve třídě OB2 a OB3)
- pes opustí podruhé soutěžní prostor nebo nereaguje na dvojnásobné přivolání zpět (ve třídě OB-Z a OB1)
- psovod nerespektuje pokyny rozhodčího a stewarda
- psovod záměrně porušuje ustanovení toho zkušebního řádu
- psovod se chová nevhodně
- veškeré trestání psa kdykoli v průběhu celé akce
- pes se vyvenčí během cvičení nebo mezi cviky ve třídách OB2 a OB3
- při používání pamlsků, hraček nebo jiných motivačních předmětů po dobu cvičení
- pes, který kdykoliv během soutěže (před, během nebo po svém vlastním soutěžním vystoupení) kousne, pokusí se kousnout, zaútočí nebo se pokusí zaútočit na lidi nebo jiné psy. Pokud se jedná o dvoudenní soutěž, platí diskvalifikace i pro druhý den a pes tudíž nemůže soutěžit. Incident bude zaznamenán do pracovního průkazu psa, výkonnostní knížky a musí být posláno hlášení na nadřízenou kynologickou organizaci, pod kterou pes spadá i na hlavní kynologickou organizaci pořádající země.

Část II PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH CVIKŮ

TŘÍDA OB-Z	cvik	Koeficient
1.	Odložení vleže ve skupině, 1 min, psovod v dohledu	2
2.	Chůze u nohy	3
3.	Odložení do lehu za chůze	3
4.	Přivolání	3
5.	Odložení do sedu za chůze	3
6.	Vyslání do čtverce	3
7.	Držení aportovací činky	3
8.	Ovladatelnost na dálku	3
9.	Skok přes překážku	3
10.	Všeobecný dojem	2
TŘÍDA OB1	cvik	Koeficient
1.	Odložení vleže ve skupině, 2 min, psovod v úkrytu	3
2.	Chůze u nohy	3
3.	Odložení do stoje za chůze	2
4.	Přivolání	3
5.	Odložení do sedu za chůze	2
6.	Vyslání do čtverce	4
7.	Aport	3
8.	Ovladatelnost na dálku	3
9.	Skok přes překážku	3
10.	Všeobecný dojem	2
TŘÍDA OB2	cvik	koeficient
1.	Odložení vsedě ve skupině, 1 min, psovod v dohledu	2
2.	Chůze u nohy	3
3.	Odložení do stoje a do sedu za chůze	3
4.	Přivolání se zastavením	4
5.	Vyslání do čtverce	4
6.	Směrový aport	3
7.	Pachové rozlišování	4
8.	Ovladatelnost na dálku	4
9.	Aport se skokem přes překážku	3
10.	Všeobecný dojem	2
TŘÍDA OB3	cvik	koeficient
1.	Odložení vsedě ve skupině, 2 min, psovod v úkrytu	3
2.	Odložení vleže ve skupině, 4 min, psovod v úkrytu	2
3.	Chůze u nohy	3
4.	Odložení za pochodu – stůj, sedni, lehni	3
5.	Přivolání	4
6.	Vyslání do čtverce	4
7.	Směrový aport	3
8.	Aport přes překážku	3
9.	Pachové rozlišování	3
10.	Ovladatelnost na dálku	4

Část III POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB-Z

CVIK 1 – Odložení vleže ve skupině po dobu 1 minuty, psovod v dohledu

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“

Provedení cviku: Psi sedí v řadě vedle sebe v základní pozici u nohy psovoda přibližně ve vzdálenosti 3 m od sebe. Na pokyn stewarda jsou psi odpoutáni z vodítka a psovodi velí psům „LEHNI“ a následně „ZŮSTAŇ“. Na pokyn stewarda odchází psovodi bez ohlížení 20 m vpřed směrem od psů, tam se zastaví a na další pokyn stewarda se otočí čelem ke psům. Zde setrvají po dobu 1 minuty. Po dobu tohoto časového intervalu musí psi zůstat v poloze „LEHNI“. Po uplynutí časového intervalu se psovodi na pokyn stewarda vrátí a přiřadí ke psům. Obcházení psů není dovoleno. Na pokyn stewarda dávají psovodi psům povel k zaujetí základní pozice. Ve skupině jsou minimálně tři psi, maximálně šest psů.

Steward velí „Odpoutat psy“ a poté, co byli psi odpoutáni z vodítka „Začátek cviku“. Cvik končí, když se všichni psovodi vrátí ke psům, všichni psi zaujmou pozici vsedě u nohy a steward oznámí „konec cviku“.

Instrukce: Pes se postaví, sedne si, nebo se posune o více než délku svého těla, cvik nesplnil (0 bodů). Veškerý pohyb znamená bodovou ztrátu. Pokud pes 1 – 2 štěkne, strhnou se 1 – 2 body; pokud štěká vytrvale, považuje se cvik za nesplněný (0 bodů). Neklid – např. převalování na kýtu, změna polohy předních tlap, pokládání nebo zvedání hlavy apod. - by měl být penalizován. Pes může obrátit hlavu a rozhlédnout se a může projevit zájem, pokud dojde k vyrušení nebo hluku uvnitř i vně soutěžního prostoru. Nicméně by to nemělo vyvolávat dojem neklidu nebo úzkosti. Pokud se pes postaví a přiblíží se k jinému psovi, takže hrozí nebezpečí konfliktu, musí být cvik přerušen a následně zopakován pro všechny psy mimo psa, který přerušení způsobil.

Pokud si pes lehne nebo sedne, než dá psovod povel, nemůže být uděleno více než 8 bodů. Pokud si pes lehl/sedl před tím, než dostal povel a o své vlastní vůli změnil polohu nebo změnil polohu na povel (zvedne se do sedu/ znovu si lehne), nemůže být uděleno více než 7 bodů.

Pokud si pes během odložení lehne na kýtu, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud se převalí na bok, tak nemůže získat více než 5 bodů.

Poloha „sfinga“ není povinná. Avšak polohu, kterou pes po povelu psovoda „lehni“ zaujme, musí dodržet a nezměnit ji až do ukončení cviku.

Koeficient 2

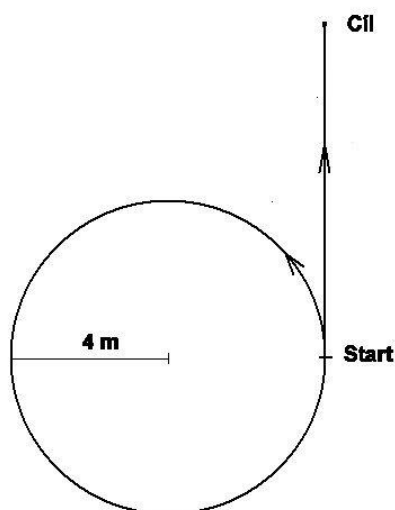
Maximální počet bodů: 20

CVIK 2 – Chůze u nohy

Povel: „K noze“

Provedení cviku: Chůze u nohy je prověřována v běžném tempu v obrazci ve tvaru kruhu a přímky. Pes, neupoutaný na vodítko, by měl ochotně následovat psovoda při jeho levé straně, s ramenem vedle levého kolena psovoda a následuje psovoda v paralelní linii. Během cviku psovod pohybuje nohama i rukama přirozeným způsobem.

Chůze u nohy probíhá v normálním tempu s jedním zastavením. Psovod stojí se psem na výchozím bodě v základní pozici. (viz nákres) Psovod dá psovi povel „K NOZE“. Jako první vykoná se psem oblouk doleva kolem kuželu. Potom, co dojde se psem zpět na výchozí bod, pokračuje psovod se psem bez změny tempa chůze v přímém směru do vzdálenosti asi 15 kroků. Zde se psovod se psem na pokyn stewarda zastaví a cvik je ukončen. Poloměr kruhu je 4 m.

Povel k noze dává psovod pouze při počátečním vykročení. Když se psovod zastaví, pes okamžitě a bez povelu zaujme základní pozici vsedě u nohy.

Instrukce: Pes, který opustí psovoda nebo jde po většinu cviku ve vzdálenosti větší než půl metru od psovoda, cvik nesplnil /0 bodů/. Pokud se pes pohybuje pomalu, může být uděleno jen 6 – 7 bodů. Nedostatečný kontakt a povelů navíc jsou chybou a jsou penalizovány ztrátou bodů. Nepřesný směr pohybu (pes nejde paralelně) při chůzi by měl znamenat ztrátu přibližně 2 bodů. Nedodržení správných směrů pohybu (kružnice a přímka) psovodem znamená ztrátu bodů. Jedno příležitostné slovní povzbuzení psa během cviku je tolerováno a není penalizováno. Psovod však nesmí na psa promluvit při zastavení.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 3 – Odložení do lehu za chůze

Povely: „K noze“, „Lehni“, „K noze“

Provedení cviku: Cvik se provádí za chůze v přímce mezi dvěma kužely, které jsou od sebe vzdáleny 10m.

Výchozí bod se nachází 5 m před prvním kuželem poněkud vpravo tak, aby byly kužely při chůzi na levé straně vedle psa. Steward dává pokyn k odložení do pozice „LEHNI“, když se psovod se psem nachází přibližně uprostřed mezi kužely. Psovod psa odloží a pokračuje v chůzi ke druhému kuželu, který obchází a vrací se. Zezadu dojde zpět ke psu tak, aby ho měl podél levé nohy a na jeho úrovni a bez pokynu stewarda a změny tempa chůze dává psovi povel „K NOZE“. Psovod pokračuje v chůzi se psem u nohy až k druhému kuželu, kde je cvik ukončen. Pes tedy nemusí zaujmout základní pozici.

Polohu „LEHNI“ by měl pes zaujmout paralelně s pomyslnou spojnicí kuželů a maximálně 50 cm od ní (s přihlédnutím k velikosti psa).

Instrukce: Pes musí příslušnou polohu zaujmout maximálně do vzdálenosti rovnající se jedné délce jeho těla a dříve než psovod dojde k následujícímu kuželu, jinak obdrží 0 bodů. Při hodnocení se klade důraz i na korektní chůzi u nohy. Pomalý pohyb, neparalelní chůze u nohy se považují za chyby. Psovod při návratu ke psu neobchází první kužel, ale otáčí se těsně za psem.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 4 – Přivolání

Povely: „Lehni“, „Čekej“, „Ke mně“, („K noze“)

Provedení cviku: Pes je ze základní pozice velen do polohy „LEHNI“. Psovod jde bez ohlížení od psa v přímém směru do vzdálenosti přibližně 20 m, na pokyn stewarda se zastaví a otočí se směrem ke psu a na další pokyn psa přivolává.

Instrukce: Pes by se měl pohybovat přiměřenou rychlostí, minimálně klusem. Pomalý pohyb je chybou. Při hodnocení je třeba brát zřetel na plemeno psa. Pokud si pes sedne nebo vstane ještě před vydáním povelu k přivolání, nemůže tým obdržet víc než 7 bodů. Pokud se pes posune před přivoláním o délku větší, než je jeho tělesná délka, není cvik splněn a tým dostává 0 bodů.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 5 – Odložení do sedu za chůze

Povely: „K noze“, „Sedni“

Provedení cviku: Výchozí bod se nachází 5 m před prvním kuželem poněkud vpravo tak, aby byly kužely při chůzi na levé straně vedle psa. Steward dává pokyn k odložení do pozice „SEDNI“, když se psovod se psem nachází přibližně uprostřed mezi kužely. Psovod psovi velí „SEDNI“ a po jednom až třech dalších krocích se sám bez pokynu stewarda otočí směrem ke psu. Na pokyn stewarda se přiřadí zpět ke psu a tím cvik končí. Veškeré části cviku mimo otočení se provádějí na pokyn stewarda.

Polohu „SEDNI“ by měl pes zaujmout paralelně s pomyslnou spojnicí kuželů a maximálně 50 cm od ní (s přihlédnutím k velikosti psa).

Instrukce: Pes musí příslušnou polohu zaujmout okamžitě. Pokud si pes sedne až poté co se psovod otočí čelem k němu, nemůže obdržet víc než 5 bodů. Při hodnocení se klade důraz i na korektní chůzi u nohy. Pomalý pohyb, neparalelní chůze u nohy se považují za chyby. Pokud pes změní původně správnou pozici poté, co se psovod obrátil, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud psovod zpomalí /změní tempo/ před tím, než dá povel, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Posunek rukou nebo řeč těla při povelu k sednutí jsou hrubé chyby a budou přísně penalizovány, a to o 3 – 5 bodů v závislosti na intenzitě a délce trvání.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 6 – Vyslání do čtverce

Povely: „Zůstaň“, „Box“, („Stůj“), „Lehni“

Provedení cviku: V tomto cviku jde psovod nejprve do čtverce, kde naznačí položení předmětu. Pes zůstává sedět na výchozím bodě. Psovod se přiřadí zpět ke psu (nesmí ho obcházet). Poté je pes na pokyn stewarda vyslán do čtverce o velikosti 3 x 3 m, který je od výchozího bodu vzdálen 5 m. Čtverec by měl být umístěn přibližně 3 – 5 m od hranice soutěžního prostoru. Rohy čtverce jsou označeny kužely a jsou z vnější strany spojeny viditelnými linkami (páska, křída, piliny). Psovod a pes stojí ve výchozím bodě v základní pozici 5 m od středu čtverce. Na pokyn stewarda je pes vyslán do čtverce. Psovod může k vyslání použít zvukový i posunkový povel. V okamžiku, kdy se celé tělo psa nachází ve čtverci (ocas smí přečnívat), je pes velen do pozice „LEHNI“. Tuto pozici musí pes zaujmout pouze na povel psovoda. Leží-li pes ve čtverci, je cvik stewardem ukončen.

Instrukce: Důraz je kladen na ochotu psa sledovat povely, tempo psa a přímý směr.

K dosažení maximálního počtu 10 bodů nesmí psovod použít víc než předepsaný počet povelů. Pes musí reagovat na příslušné povely (např. když je ve čtverci vydán povel „STŮJ“). Je penalizováno i samostatné vykonávání cviků. Pokud psovod vykročí dopředu (nebo vykročí kterýmkoli směrem) v okamžiku, kdy vydává povel, cvik není uznán a získává 0 bodů. Při pomocných pohybech tělem (vyjma krátkého ukázání rukou ve směru čtverce) může tým získat maximálně 8 bodů. Pokud pes zaujme polohu vleže, není již povolen žádný opravný povel. Pokud si pes lehne mimo čtverec, cvik je považován za nesplněný (0 bodů). Pro získání plného počtu bodů musí být celé tělo psa uvnitř čtverce (ocas se nepočítá). U OB-Z může mít pes část těla mimo vymezený čtverec tak, že těžiště psa (hrudník a bedra) musí zůstat ve čtverci. Jestliže je však pes částečně mimo čtverec, může obdržet maximálně 7 bodů. Pokud pes vejde do čtverce nebo vyjde ze čtverce ze strany nebo zezadu, jsou strženy body. Při velmi pomalém pohybu může pes získat maximálně 6 bodů. Další povely jsou penalizovány ztrátou dvou bodů. Není povoleno před zahájením cvičení nasměrovat psa do daného směru z výchozího bodu nebo psovi ukázat čtverec. V takovém případě cvik nebyl splněn.

Povely „LEHNI“ („STŮJ“) si určuje psovod sám. Všechny ostatní akce jsou řízeny stewardem. Posunkový povel je spolu se zvukovým povolen pouze při vyslání psa.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 7 – Držení aportovací činky

Povel: a) „Zůstaň“ „Drž“, „Pust“
b) „Drž“, „Pust“

Provedení cviku:

- a) **Pes před psovodem:** Steward ohlásí začátek cviku a předá psovodovi dřevěnou činku. Na pokyn stewarda psovod velí psovi povel „Zůstaň“ a předstoupí před psa. Na další pokyn stewarda dá psovod psovi povel k uchopení činky. Doba držení by měla být zhruba 7 – 10 sekund. Čas je odpočítáván od okamžiku, kdy pes uchopí činku. Doba držení musí být stejná pro všechny soutěžní týmy v dané třídě. Na další pokyn stewarda psovod činku odebírá a s dalším pokynem se zařadí ke psu. Veškeré části cviku se provádějí na pokyn stewarda.
- b) **Pes vedle psovoda:** Steward ohlásí začátek cviku a předá psovodovi dřevěnou činku. Na pokyn stewarda dá psovod psovi povel k uchopení činky. Doba držení by měla být zhruba 7 – 10 sekund. Čas je odpočítáván od okamžiku, kdy pes uchopí činku. Doba držení musí být stejná pro všechny soutěžní týmy v dané třídě. Na další pokyn stewarda psovod činku odebírá. Veškeré části cviku se provádějí na pokyn stewarda.

Instrukce: Psovod před cvikem stewardovi oznámí, kterou z variant cviku bude provádět. Měl by být kladen důraz na ochotu psa splnit povel – chtivé a rychlé uchopení činky i následné pouštění až po povelu psovoda. Pes by během cviku neměl měnit zaujatou pozici vsedě. Pokud pes při držení činky nezůstane vsedě, může získat maximálně 7 bodů. Pokud pes nejeví ochotu k převzetí činky, psovod se činkou psa dotýká nebo je-li potřeba víc než dvou povelů k uchopení činky, není cvik splněn.

Upuštění činky:

Pokud pes činku upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „drž“, než pes spadlou činku sebere, je maximum 6 bodů. Pokud pes upustí činku vedle psovoda a psovod ji sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud činka upadne po povelu „pust“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování činky:

Překusování je penalizováno ztrátou bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení činky znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu činky v tlamě.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 8 – Ovladatelnost na dálku - Sedni/lehni, 4x změna polohy

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“, „Lehni“ a (nebo) posunkové povely

Provedení cviku: Pes na určeném místě zaujme na povel psovoda (po pokynu stewarda) polohu lehni. Na pokyn stewarda udělá psovod krok těsně před psa. Pes by měl čtyřikrát změnit polohu (sedni, lehni) a zůstat na původním místě. Pořadí zaujímaných poloh je jen sedni - lehni (dvakrát) a poslední povel při změně poloh je tedy „lehni“. Steward stojí za psem a ukazuje psovodovi karty s nápisem nebo kresbou nebo na elektronické tabuli, v jakém pořadí má pes polohy zaujmout. Steward by neměl při udílení těchto instrukcí psa vidět (stojí ke psu zády). Steward mění symboly pro polohu každých 5 sekund. Psovod může použít jak hlasový, tak posunkový povel, ale musí být krátké a použité současně. Po posledním povelu „lehni“ se psovod na pokyn stewarda přiřadí zpět ke psu a dává povel, aby se pes posadil. Za zády psa je hranice vymezená imaginární spojnici dvou značek.

Instrukce: Měl by být dáván důraz na to, jak moc se pes posunuje, na rychlost, se kterou polohy mění, na jasnou rozpoznatelnost zaujaté polohy a na to, jak pes polohu udrží. Aby mohly být při tomto cviku získány body, pes se nesmí z výchozího místa posunout o více než jednu délku těla (v kterémkoliv směru). Všechny posuny se sčítají. Pokud pes jednu polohu ze čtyř vynechá, nemůže být uděleno víc než 7 bodů, pokud pes nesplní polohy dvě, znamená to, že cvik nebyl splněn. Pokud si pes sedne, než se k němu psovod vrátí, nemůže dostat více než 8 bodů. Přehnané hlasové povely a přemrštěné nebo opakované posunky budou penalizovány. První povel navíc u změny poloh je mínus 2 body a další jsou pak mínus 1 bod.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 9 – Skok přes překážku

Povel: „Zůstaň“, „Ke mně“ nebo „Hop“

Provedení cviku: Psovod na pokyn stewarda odloží psa do polohy vsedě před překážku (vzdálenost 2 – 4 m před překážkou), obejde překážku a postaví se 2 – 4 m za ní. Na pokyn stewarda pak psa přivolá tak, aby překážku přeskočil. Cvik končí, když pes překoná překážku, nemusí se tedy řadit k psovodovi.

Překážka musí být přibližně 1 m široká a její výška přiměřená kohoutkové výšce psa, zaokrouhlená na nejbližších 10 cm. Maximální výška překážky ve třídě OB-Z je 50 cm.

Instrukce: Cvik začíná, když steward ohlásí „Začátek cviku“ a končí, když steward ohlásí „Konec cviku“. Měl by být kladen důraz na ochotu psa plnit povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty k psovodovi. Pokud se pes byť jen lehce dotkne při skoku překážky, může získat maximálně 8 bodů. Pokud se pes od překážky odrazí, pokud překážku srazí nebo ji nepřeskočí, je cvik považován za nesplněný.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

OB-Z

CVIK 10 – Všeobecný dojem

Instrukce: Při určování celkového dojmu se posuzuje jako zásadní ochota psa k práci a uposlechnutí povelů. Přesnost a správné plnění jsou důležité, stejně tak jako přirozený pohyb psovoda i psa. Aby dvojice získala vysoké bodové hodnocení, musí psovod i pes pracovat dobře jako tým, projevit oboustrannou radost ze společné práce a sportovního ducha. Hodnocení všeobecného dojmu ovlivňuje i chování mezi cviky a při nich.

Pokud pes opustí soutěžní prostor nebo se v něm vyprázdní, nemohou být uděleny žádné body. Pokud je pes neovladatelný a během cviku nebo mezi cviky opustí psovoda (být jen jednou), i když zůstane v soutěžním prostoru, nemůže být uděleno více než 5 bodů.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

Část IV POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB1

CVIK 1 – Odložení vleže ve skupině po dobu 2 minut, psovod mimo dohled

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“

Provedení cviku: Psovodi se psy na vodítku zaujmou místo v řadě a velí psy do základní pozice. Psi sedí v pozici u nohy v řadě přibližně tři metry od sebe. Lehnutí na povel provádí psi jeden po druhém. Psi dostávají povel k lehnutí zleva doprava a k sednutí zprava doleva, takže pes, který si lehá jako první, si sedá jako poslední. Povel psovi dává psovod na pokyn stewarda. Psovodi odcházejí do úkrytu společně a zůstávají tam 2 minuty. Čas se měří od chvíle, kdy jsou všichni psovodi mimo dohled. Po uplynutí doby 2 minut se psovodi na pokyn stewarda seřadí uvnitř vymezeného soutěžního prostoru a na pokyn stewarda se přiřadí ke svému psovi. Psovodi na pokyn jeden po druhém velí své psy do základní pozice. Ve skupině jsou minimálně tři psi, maximálně šest psů. Psovodům by se mělo připomenout, aby povely nedávali příliš nahlas. To může ovlivnit ostatní psy a bude to přísně penalizováno.

Instrukce: Steward velí „Odpoutat psy“ a poté, co byli psi odpoutáni z vodítka „Začátek cviku“. Pak dává steward pokyn prvnímu psovodovi, aby psa velel do pozice lehni. Cvik končí, když se všichni psovodi vrátí ke psům, všichni psi zaujmou pozici vsedě u nohy a steward oznámí „konec cviku“.

Pes, který si nelehne (ani na druhý povel), postaví se, sedne si, nebo se posune o více než délku svého těla, cvik nesplnil (0 bodů). Veškerý pohyb znamená bodovou ztrátu. Pokud pes 1 – 2 štěkne, strhnou se 1 – 2 body; pokud štěká vytrvale, považuje se cvik za nesplněný (0 bodů). Neklid psa by měl být penalizován. Pes může obrátit hlavu a rozhlédnout se a může projevit zájem, pokud dojde k vyrušení nebo hluku uvnitř i vně soutěžního prostoru. Nicméně by to nemělo vyvolávat dojem neklidu nebo úzkosti. Pokud se pes postaví a přiblíží se k jinému psovi, takže hrozí nebezpečí konfliktu, musí být cvik přerušen a následně zopakován pro všechny psy mimo psa, který přerušení způsobil.

Pokud pes reaguje (lehne si nebo sedne) než dá psovod povel (Tedy na povel „lehni“ nebo „sedni“ jiného psovoda), nemůže být uděleno více než 8 bodů. Pokud si pes lehl/sedl před tím, než dostal povel, o své vlastní vůli změnil polohu nebo změnil polohu na povel (zvedne se do sedu/ znovu si lehne), nemůže být uděleno více než 7 bodů.

Pokud si pes lehne na kýtu, nemůže být uděleno více než 7 bodů.

Pokud si pes sedne nebo se postaví před uplynutím dvouminutového vymezeného času a psovod už je uvnitř soutěžního prostoru, nemůže být uděleno více než 5 bodů. Pokud se při tom dá i do pohybu, cvik není splněn.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 2 – Chůze u nohy

Povel: „K noze“

Provedení cviku: Chůze u nohy je prověřována v běžném tempu ve spojení s obraty doleva, doprava a čelem vzad. Chůze probíhá i v rychlém tempu, ale zde jsou pouze obraty vpravo. Pes je prověřen i tak, že psovod udělá dva nebo tři kroky vpřed a vzad. Pes, neupoutaný na vodítko, by měl ochotně následovat psovoda při jeho levé straně, s ramenem vedle levého kolena psovoda a následuje psovoda v paralelní linii. Během cviku psovod pohybuje nohama i rukama přirozeným způsobem.

Psovod si sám zvolí, zda obrat čelem vzad provede doprava nebo doleva. Stejně akceptovatelný je i „německý obrat“ – pes obchází psovoda po pravé straně, ale těsně.

Při obratu čelem vzad (o 180°) se psovod vrací přibližně po stejné linii, po jaké přišel. Obraty doleva a doprava jsou v pravém úhlu (90°). Psovod by neměl otáčet hlavou ani rameny a neměl by ani využívat řeč těla.

Povel „K noze“ se dává při každém vykročení, při změně tempa a při úkrocích. Když se psovod zastaví, pes okamžitě a bez povelu zaujme pozici vsedě u nohy.

Všichni psi v jedné zkoušce nebo soutěži provádějí chůzi u nohy podle stejného schémata.

Instrukce: Pes, který opustí psovoda nebo jde po většinu cviku ve vzdálenosti větší než půl metru od psovoda, cvik nesplnil. Pokud se pes pohybuje pomalu, může být uděleno jen 6 – 7 bodů. Nedostatečný kontakt a povely navíc jsou chybou. Nepřesný směr pohybu (pes nejde paralelně) při chůzi by měl znamenat ztrátu přibližně dvou bodů. Pes, který jde velmi blízko psovoda, ruší ho a překáží mu, by měl být penalizován. Pokud se pes dotkne psovoda, je penalizace přísnější.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 3 – Stůj za chůze

Povely: „K noze“, „Stůj“, „Sedni“

Provedení cviku: Psovod a pes opustí výchozí pozici chůzí normální rychlostí v přímém směru. Asi po 10 metrech psovod bez zastavení velí psovi, aby zůstal stát, a pes se musí zastavit okamžitě. Psovod ujde asi 10 metrů (místo je označeno značkou nebo kuželem), na pokyn stewarda se otočí a zůstane stát čelem ke psu. Po třech vteřinách, na povel stewarda, se psovod vrací ke psu a velí mu, aby zaujal pozici u nohy. Veškeré části cviku se provádějí na pokyn stewarda.

Instrukce: Pokud se pes zastaví v nesprávné pozici, správnou pozici změní, než se psovod otočí, zůstane stát bez povelu, je nutné dát povel navíc nebo se psovod zastaví předtím/přítom, když dává psovi povel, nemohou být uděleny body. Aby pes získal bodové hodnocení, musí se zastavit v rámci jedné tělesné délky po povelu.

Pokud pes změní původně správnou pozici poté, co se psovod obrátil, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud psovod zpomalí /změní tempo/ před tím, než dá povel, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Posunek rukou nebo řeč těla při povelu k zastavení jsou hrubé chyby a budou přísně penalizovány, a to o 3 – 5 bodů v závislosti na intenzitě a délce trvání.

Při posouzení je nutné věnovat pozornost i chůzi u nohy. Za špatnou chůzi se strhnou 1 – 2 body. Pomalý pohyb psa a pomalé zastavení, nebo pokud pes nezastaví rovně, jsou chyby. Odečítá se za ně 1 – 4 body.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

CVIK 4 – Přivolání

Povely: „Lehni“, „Ke mně“ (jednou), („K noze“)

Provedení cviku: Pes je odložen (na pokyn stewarda) do pozice vleže a psovod odchází (na pokyn stewarda) na vzdálenost přibližně 20 – 25 metrů daným směrem. Na pokyn stewarda psovod psa přivolá. S povelům přivolání může být kombinováno jméno psa, ale jméno a povel musí být spojeny tak, aby to nevyvolávalo dojem dvou oddělených povelů.

Instrukce: Je důležité, aby pes ochotně reagoval na povel k přivolání. Pes by se měl pohybovat dobrou rychlostí a měl by udržet tempo, přinejmenším rychlý klus. Pomalý pohyb je chybou. Při posouzení rychlosti je nutné brát v úvahu plemeno psa. Pokud je použit více než jeden povel k přivolání, nejvyšší bodové ohodnocení je 7. Třetí povel znamená nesplnění cviku. Pokud se pes před prvním přivoláním posune o více než jednu tělesnou délku, znamená to, že cvik nebyl splněn. Pokud se pes postaví nebo posadí nebo posune o méně než jednu tělesnou délku před povel, nemůže být uděleno více než 8 bodů.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 5 – Sedni za chůze

Povely: „K noze“, „Sedni“

Provedení cviku: Psovod a pes opustí výchozí pozici chůzí normální rychlostí v přímém směru. Asi po 10 metrech psovod bez zastavení velí psovi, aby si sedl, a pes si musí okamžitě sednout. Psovod ujde asi 10 metrů (místo je označeno značkou nebo kuželem), otočí se (bez pokynu) a zůstane stát čelem ke psu. Po třech vteřinách, na povel stewarda, se psovod vrací ke psu a velí mu, aby zaujal pozici u nohy. Veškeré části cviku mimo otočení se provádějí na pokyn stewarda.

Instrukce: Pokud pes zaujme nesprávnou pozici, správnou pozici změní, než se psovod otočí, sedne si bez povelu, je nutné dát povel navíc nebo se psovod zastaví předtím/přítom, když dává psovi povel, nemohou být uděleny body. Aby pes získal bodové hodnocení, musí se zastavit v rámci jedné tělesné délky po povelu.

Pokud pes změní původně správnou pozici poté, co se psovod obrátil, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud psovod zpomalí /změní tempo/ před tím, než dá povel, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Posunek rukou nebo řeč těla při povelu k sednutí jsou hrubé chyby a budou přísně penalizovány, a to o 3 – 5 bodů v závislosti na intenzitě a délce trvání.

Při posouzení je nutné věnovat pozornost i chůzi u nohy. Za špatnou chůzi se strhnou 1 – 2 body. Pomalý pohyb psa a pomalé usednutí nebo pokud si pes nesesedne rovně jsou chyby. Odečítá se za ně 1 – 4 body.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 6 – Vysílání do čtverce na vzdálenost 15 m

Povel: „Vpřed“, („Stůj“), „Lehni“, „Sedni“

Provedení cviku: Pes je vyslán do čtverce 3 x 3 metry, který je vzdálen přibližně 15 m od startovního bodu (ke středu čtverce). Když pes doběhne do čtverce, dostává od psovoda povel lehni. Čtverec by neměl být blíže než 3 – 5 m od hranice cvičebního prostoru. Na každém rohu označují čtverec kužely, které spojuje zřetelná linie (páska, křída) z jejich vnější strany. Na pokyn stewarda psovod dojde ke psu a přiřadí se k němu. Na pokyn stewarda mu pak velí do základní pozice (sedni u nohy). Před povel „lehni“ může být použit povel „stůj“.

Instrukce: Ochota psa pohybovat se ve směru a uposlechnout povel, rychlost psa a udržení přímého směru jsou zásadní faktory. Aby dostal psovod 10 bodů, neměl by použít více než 4 povel, čtvrtý povel je povel „stůj“ ve čtverci. Pes musí povel uposlechnout (i pokud dostane ve čtverci povel „stůj“). Je možné použít pouze povel lehni, když pes vběhne do čtverce a tak jsou použity pouze 3 povel.

Pokud pes jedná o své vlastní vůli, je to penalizováno. Pokud udělá psovod při povelích pohyb vpřed (udělá pohyb v jakémkoliv směru), znamená to nesplnění cviku (0 bodů). Pokud psovod používá nadměrné pohyby (řeč těla), nemůže být uděleno více než 8 bodů.

Pro získání bodů nesmí být pes s výjimkou ocasu mimo vymezení čtverce. Pokud už pes sedí nebo leží mimo čtverec, nelze dávat další povel k posunu.

Cvik není splněn, jestliže pes před koncem cviku opustí čtverec. Pokud se pes ve čtverci plazí, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud pes změní polohu ještě před tím, než k němu dojde psovod, nemůže být uděleno více než 6 bodů.

Cvik není splněn, pokud se povel „stůj“ nebo „lehni“ musí dát potřetí. Penalizace pro povel navíc u vyslání do směru záleží na jejich intenzitě a na ochotě psa povel uposlechnout. Pokud se pes postaví nebo si sedne bez povelu, když se k němu psovod přiřadí, nemůže být uděleno více než 8 bodů.

Není dovoleno psovi na výchozím bodě ukázat směr nebo před začátkem cviku psovi ukázat čtverec. V tom případě je cvik považován za nesplněný.

Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

CVIK 7 – Aport

Povel: „Aport“ a „Pust“, („K noze“)

Provedení cviku: Steward ohlásí začátek cviku a předá psovodovi dřevěnou činku. Na pokyn stewarda psovod činku odhodí na vzdálenost nejméně 10 metrů. Na pokyn stewarda dá psovod povel, aby pes činku přinesl. K dispozici by měly být tři velikosti činek. Velikost činky by měla být v poměru k velikosti psa, ale psovod si může vybrat zcela dle svého uvážení. Organizátor musí mít připraveny tři různé velikosti činky, největší má hmotnost maximálně 450 g.

Instrukce: Měl by být kladen důraz na ochotu psa plnit povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty k čince a zpět. Odhození činky blízko je penalizováno ztrátou bodů a může vést až k nesplnění cviku. Pokud psovod odhodí činku tedy příliš blízko, tak se odhození již neopakuje.

Upuštění činky:

Pokud pes činku upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „přines“, než pes spadlou činku sebere, je maximum 6 bodů. Pokud pes upustí činku vedle psovoda a psovod ji sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud činka upadne po povelu „pust“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování činky:

Překusování je penalizováno ztrátou bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení činky znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu činky v tlamě.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 8 – Ovladatelnost na dálku - Sedni/lehni, 4x změna polohy

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“, „Lehni“ anebo posunkové povely

Provedení cviku: Pes na určeném místě zaujme na povel psovoda (po pokynu stewarda) polohu lehni. Na pokyn stewarda odchází psovod od psa na určené místo, vzdálené přibližně 5 m od psovoda. Pes by měl čtyřikrát změnit polohu (sedni, lehni, sedni, lehni) a zůstat na původním místě. Poslední povel při změně poloh je tedy „lehni“. Steward ukazuje psovodovi karty s nápisem nebo kresbou nebo na elektronické tabuli, v jakém pořadí má pes polohy zaujmout. Steward by neměl při udílení těchto instrukcí psa vidět a je ve vzdálenosti přibližně 3 – 5 metrů od psa. Steward mění symboly pro polohu každé 3 vteřiny. Psovod může použít jak hlasový, tak posunkový povel, ale musí být krátké a použité současně. Po posledním povelu „lehni“ se psovod na pokyn stewarda vrací zpět ke psu a dává povel, aby se pes posadil. Za zády psa je hranice, vymezená imaginární spojnicí dvou značek.

Instrukce: Měl by být dáván důraz na to, jak moc se pes posunuje, na rychlost, se kterou polohy mění, na jasnou rozpoznatelnost zaujaté polohy a na to, jak pes polohu udrží. Aby mohly být při tomto cviku získány body, pes se nesmí z výchozího místa posunout o více než jednu délku těla (v kterémkoliv směru). Všechny posuny se sčítají. Pokud pes jednu polohu ze čtyř vynechá, nemůže být uděleno víc než 7 bodů, pokud pes nesplní polohy dvě, znamená to, že cvik nebyl splněn. Pokud si pes sedne, než se k němu psovod vrátí, nemůže dostat více než 8 bodů. Přehnané hlasové povely a přemrštěné nebo opakované posunky budou penalizovány. První povel navíc u změny poloh je mínus 2 body a další jsou pak mínus 1 bod.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 9 – Přivolání se skokem přes překážku

Povel: „Zůstaň“, „Ke mně“ nebo „Hop“, („K noze“)

Provedení cviku: Psovod na pokyn stewarda odloží psa do polohy vsedě před překážku (vzdálenost 2 – 4 m před překážkou), obejde překážku a postaví se 2 – 4 m za ní. Na pokyn stewarda pak psa přivolá tak, aby překážku přeskočil. Pes po skoku zaujme základní polohu u nohy. Výška překážky je přibližně stejná jako kohoutková výška psa. Nicméně maximální výška překážky je 50 cm.

Instrukce: Cvik začíná, když psovod odchází od psa a končí, když pes zaujme pozici u nohy a steward ohlásí „konec cviku“. Měl by být kladen důraz na ochotu psa plnit povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty k psovodovi. Pokud se pes byť jen lehce dotkne při skoku překážky, může získat maximálně 8 bodů. Pokud se pes od překážky odrazí, pokud překážku srazí nebo ji nepřeskočí, je cvik považován za nesplněný.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 10 – Všeobecný dojem

Instrukce: Při určování celkového dojmu se posuzuje jako zásadní ochota psa k práci a uposlechnutí povelů. Přesnost a správné plnění jsou důležité, stejně tak jako přirozený pohyb psovoda i psa. Aby dvojice získala vysoké bodové hodnocení, musí psovod i pes pracovat dobře jako tým, projevit oboustrannou radost ze společné práce a sportovního ducha. Hodnocení všeobecného dojmu ovlivňuje i chování mezi cviky a při nich.

Pokud pes opustí soutěžní prostor nebo se v něm vyprázdní, nemohou být uděleny žádné body. Pokud je pes neovladatelný a během cviku nebo mezi cviky opustí psovoda (být jen jednou), i když zůstane v soutěžním prostoru, nemůže být uděleno více než 5 bodů.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

Část V POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB2

CVIK 1 – Odložení vsedě ve skupině, psovod v dohledu, 1 minuta

Povel: „Sedni“, „Zůstaň“,

Provedení cviku: Psi nastupují bez vodítka. Psi sedí v pozici u nohy v řadě přibližně tři metry od sebe. Na pokyn stewarda odchází psovodi od psů do vzdálenosti přibližně 20 metrů, kde se zastaví a otočí ke psům. Psovodi stojí v přirozené pozici tak, že je psi vidí, 1 minutu. Psovodi se pak na pokyn vrací ke svým psům tak, že je pes v základní pozici vsedě u nohy. Ve skupině jsou minimálně tři psi, maximálně šest psů.

Instrukce: Pes se postaví, lehne si, nebo se posune o více než délku svého těla, cvik nesplnil (0 bodů). Veškerý pohyb znamená bodovou ztrátu. Pokud pes 1 – 2 štěkne, strhnou se 1 – 2 body; pokud štěká vytrvale, považuje se cvik za nesplněný (0 bodů). Neklid, např. přenášení váhy z jedné strany nebo z jedné nohy na druhou, by měl být penalizován. Pes může obrátit hlavu a rozhlédnout se a může projevit zájem, pokud dojde k vyrušení nebo hluku uvnitř i vně soutěžního prostoru. Nicméně by to nemělo vyvolávat dojem neklidu nebo úzkosti. Pokud si pes lehne nebo se postaví po uplynutí lhůty jedné minuty, nemůže být uděleno více než 5 bodů. Pokud se pes postaví a přiblíží se k jinému psovi, takže hrozí nebezpečí konfliktu, musí být cvik přerušen a následně zopakován pro všechny psy mimo psa, který přerušeni způsobil.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

CVIK 2 – Chůze u nohy

Povel: „K noze“

Provedení cviku: Chůze u nohy se prověřuje v normálním, rychlém i pomalém tempu s obraty do směrů, čelem vzad a zastaveními. Pes je prověřen i tak, že psovod udělá dva nebo tři kroky vpřed a vzad. Pes, neupoutaný na vodítko, by měl ochotně následovat psovoda při jeho levé straně, s ramenem vedle levého kolena psovoda a následuje psovoda v paralelní linii. Během cviku psovod pohybuje nohama i rukama přirozeným způsobem.

Psovod si sám zvolí, zda obrat čelem vzad provede doprava nebo doleva. Stejně akceptovatelný je i „německý obrat“ – pes obchází psovoda po pravé straně, ale těsně. Při obratu čelem vzad (o 180°) se psovod vrací přibližně po stejné linii, po jaké přišel. Obraty doleva a doprava jsou v pravém úhlu (90°). Psovod by neměl otáčet hlavou ani rameny a neměl by ani využívat řeč těla.

Povel „K noze“ se dává při každém vykročení, při změně tempa a při úkrocích. Když se psovod zastaví, pes okamžitě a bez povelu zaujme pozici vsedě u nohy.

Všichni psi v jedné zkoušce nebo soutěži provádějí chůzi u nohy podle stejného schématu.

Instrukce: Pes, který opustí psovoda nebo jde po většinu cviku ve vzdálenosti větší než půl metru od psovoda, cvik nesplnil. Pokud se pes pohybuje pomalu, může být uděleno jen 6 – 7 bodů. Nedostatečný kontakt a povely navíc jsou chybou. Nepřesný směr pohybu (pes nejde paralelně) při chůzi by měl znamenat ztrátu přibližně dvou bodů. Pes, který jde velmi blízko psovoda, ruší ho a překáží mu, by měl být penalizován. Pokud se pes dotkne psovoda, je penalizace přísnější.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

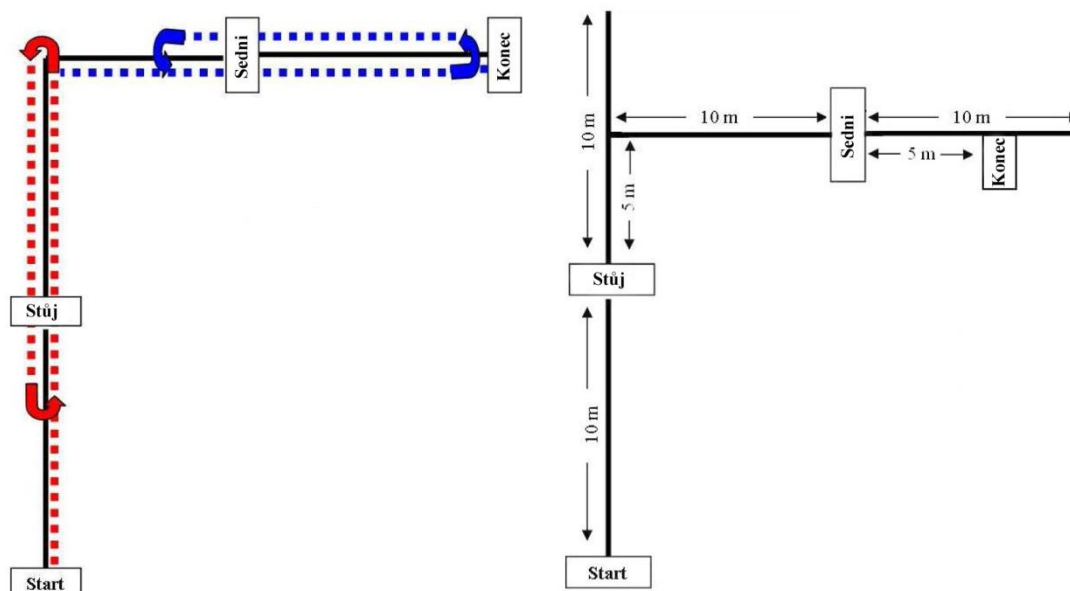
CVIK 3 – Stůj a sedni za chůze

Povely: „Stůj“, „Sedni“, „K noze“ (třikrát)

Provedení cviku: Při tomto cviku na pokyn stewarda psovod za chůze odloží psa do polohy stůj a sedni. Psovod a pes opustí výchozí pozici chůzi normální rychlostí v přímém směru. Asi po 10 metrech psovod (na pokyn stewarda) velí psovi, aby zůstal stát a pes se musí zastavit okamžitě. Psovod ujde asi 10 metrů, na pokyn stewarda se otočí a vrací se ke psovi paralelně se směrem, kterým přišel, projde kolem psa ve vzdálenosti cca půl metru, ujde asi 1 - 2 metry, na pokyn stewarda se zastaví, vrátí se ke psu a bez zastavení velí psovi k noze. Pokračuje dál v chůzi asi 5 metrů, na pokyn stewarda zahne vpravo nebo vlevo, a když ujde asi 10 metrů, dá psovi povel, aby si sedl. Cvik dál pokračuje jako předchozí část. Kdy má po poloze sedni psovod psa opět u nohy, psovod a pes pokračují v chůzi přibližně 5 metrů. Na pokyn stewarda se psovod zastaví a pes zaujme pozici u nohy vsedě.

Úhly při zatočení jsou 90°, nikoliv zaoblené.

Všechny části cviku (vykročení, zastavení, obraty) se provádějí na pokyn stewarda.

Instrukce: Pokud se pes jednou zastaví v nesprávné poloze (stůj místo sedni), nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud pes jednu polohu vynechá (vůbec se nezastaví), nemůže být uděleno více než 6 bodů. Aby pes získal bodové hodnocení, musí se zastavit v rámci jedné tělesné délky po povelu a velenou pozici (stůj, sedni) zaujmout než se psovod otočí. Druhý povel není dovolen. Pokud je dán, znamená to nesplnění polohy. Pokud pes vynechá obě polohy, cvik není splněn.

Při posouzení je nutné věnovat pozornost i chůzi u nohy. Za špatnou chůzi se strhnou 1 – 2 body. Pomalý pohyb psa a pomalé zastavení a usednutí, nebo pokud pes nezastaví rovně či si nesesedne rovně, jsou chyby. Odečítá se za ně 1 – 4 body.

Posunek rukou nebo řeč těla při povelu k zastavení jsou hrubé chyby a budou přísně penalizovány, a to o 3 – 5 bodů v závislosti na intenzitě a délce trvání.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

OB2

CVIK 4 – Přivolání se zastavením

Povely: „Lehni“, „Stůj“ nebo posunek rukou, „Ke mně“ (dvakrát), (K noze)
/při posunku může být použita jedna nebo obě ruce/

Provedení cviku: Pes je odložen do pozice vleže a psovod odchází na vzdálenost přibližně 25 - 30 metrů daným směrem. Na pokyn stewarda psovod psa přivolá. Psovod dává psovi povel k zastavení ve chvíli, kdy uběhl přibližně polovinu vzdálenosti. Přibližně po 3 vteřinách následuje pokyn stewarda a psovod psa přivolá do polohy k noze. Steward dává pokyn pouze k přivolání psa. Psovod dává povel k zastavení samostatně v označeném místě. Může být použit povel hlasový nebo posunek rukou. S povellem přivolání může být kombinováno jméno psa, ale jméno a povel musí být spojeny tak, aby to nevyvolávalo dojem dvou oddělených povelů.

Instrukce: Je důležité, aby pes ochotně reagoval na povel k přivolání. Pes by se měl pohybovat dobrou rychlostí a měl by udržet tempo, přinejmenším rychlý klus. Pomalý pohyb je chybou. Při posouzení rychlosti je nutné brát v úvahu plemeno psa. Pes by měl na povel k zastavení reagovat okamžitě. Při posouzení zastavení je nutné brát do úvahy rychlost psa. Je možná určitá tolerance při samotném zastavení u rychlých psů, ale nikoliv u pomalých. Aby mohl být udělen plný počet bodů (za zastavení) musí pes po povelu zastavit v rámci jedné tělesné délky. Aby bylo zastavení bodováno, musí pes zastavit v rámci tří tělesných délek. Pokud jsou použity více než dva povely k přivolání, nejvyšší bodové ohodnocení je 6. Třetí povel na poloze znamená nesplnění cviku, stejně tak jako dva povely k přivolání při obou polohách. Pokud pes nesplní polohu (zastaví se po více než 3 tělesných délkách) nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud se ani nepokusí zastavit, cvik není splněn. Pokud se pes zastaví v nesprávné poloze, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud se pes před prvním přivoláním postaví nebo posadí, nemůže být uděleno více než 8 bodů. Pokud se pes před prvním přivoláním posune o více než jednu tělesnou délku, znamená to, že cvik nebyl splněn.

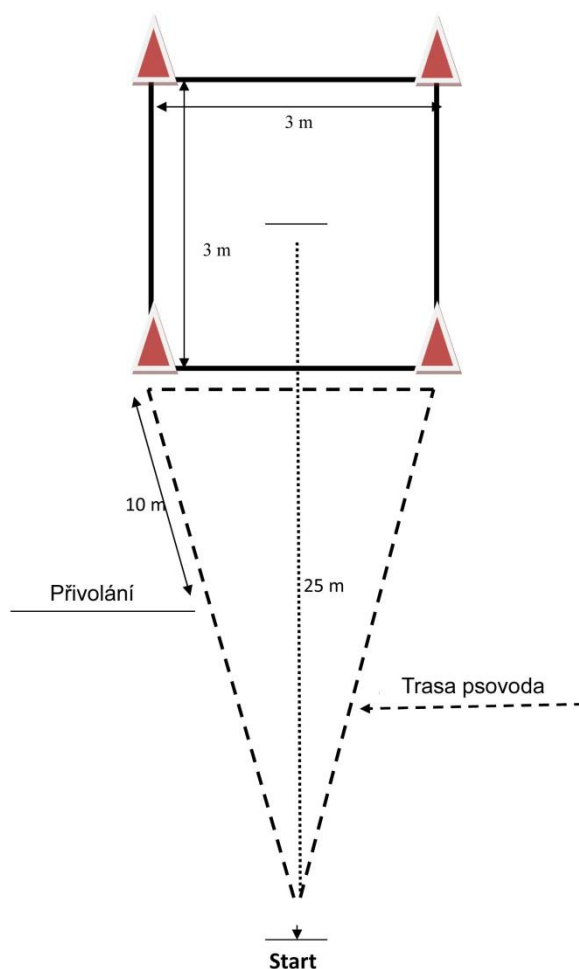
Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

CVIK 5 – Vysílání do čtverce, lehni a přivolání

Povel: „Vpřed“, („Stůj“), „Lehni“, „K noze“

Provedení cviku: Pes se vyšle do čtverce 3 x 3 metry, který je vzdálen přibližně 25 m od startovního bodu (ke středu čtverce). Čtverec by neměl být blíže než 3 – 5 m od hranice cvičebního prostoru. Na každém rohu označují čtverec kužely (10 – 15 cm vysoké), které spojuje zřetelná linie (páska, křída) z jejich vnější strany. Když pes doběhne do čtverce, dostává od psovoda povel lehni. Na pokyn stewarda jde psovod směrem k pravému kuželu. Přibližně 2 metry od kuželu psovod na pokyn stewarda zahne vlevo a po 3 metrech dostává pokyn, aby opět zahnul vlevo, zpět k výchozímu bodu. Po 10 metrech dostane psovod pokyn, aby psa přivolal; při tom pokračuje dál v chůzi k výchozímu bodu. Když psovod dojde do výchozího bodu, dostává pokyn k zastavení.

Instrukce: Ochota psa pohybovat se ve směru a uposlechnout povel, rychlost psa a udržení přímého směru jsou zásadní faktory. Aby dostal psovod 10 bodů, neměl by použít více než 4 povely, čtvrtý povel je povel „stůj“ ve čtverci. Pes musí povely uposlechnout (i pokud dostane ve čtverci povel „stůj“). Je možné, použít pouze povel lehni, když pes vběhne do čtverce a tak jsou použity pouze 3 povely.

Pokud udělá psovod při povelích pohyb vpřed (udělá krok v jakémkoliv směru), znamená to nesplnění cviku (0 bodů). Pokud psovod používá nadměrné pohyby (řeč těla), nemůže být uděleno více než 8 bodů. Pokud pes jedná o své vlastní vůli, je to penalizováno (tedy když se pes zastaví nebo si lehne bez povelu). Pokud už pes sedí nebo leží mimo čtverec, nelze dávat další povel k posunu. Pro získání bodů nesmí být pes s výjimkou ocasu mimo vymezení čtverce.

Cvik není splněn, jestliže se pes před druhým obratem psovoda posadí nebo se postaví. Pokud se posadí nebo postaví po druhém obratu psovoda ještě před přivoláním, nemůže být uděleno více než 5 bodů. Pokud se pes ve čtverci pohne a při tom překročí jeho hranici, cvik není splněn. Pokud se pes pohybuje velmi pomalu, mělo by být uděleno asi 6 bodů.

Druhý povel pro přivolání, zastavení nebo lenutí je penalizován (mínus 2 body za povel). Cvik není splněn, pokud se byť jeden z těchto povelů musí dát potřetí. Penalizace pro povely navíc u vyslání do směru záleží na jejich intenzitě a na ochotě psa povel uposlechnout. Může to být mínus 1 – 2 body za povel.

Není dovoleno psovi na výchozím bodě ukázat směr nebo před začátkem cviku psovi ukázat čtverec. V tom případě je cvik považován za nesplněný.

Koeficient 4

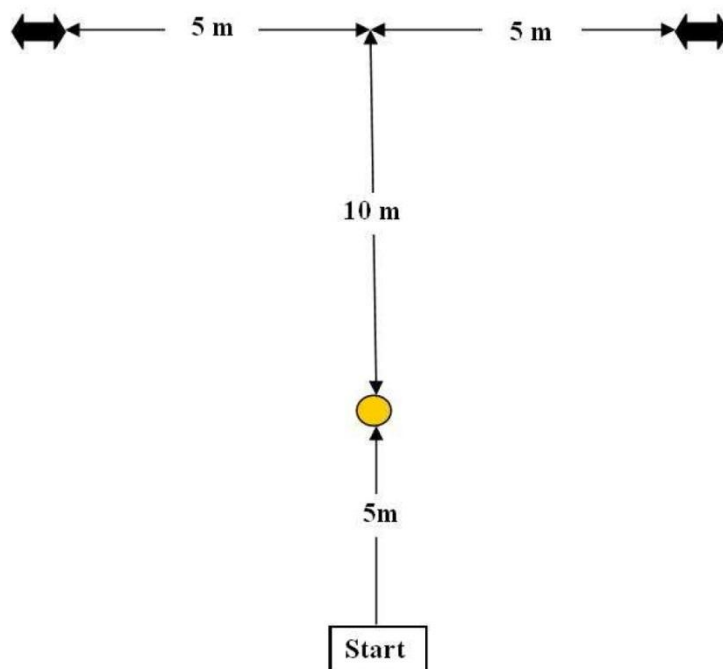
Maximální počet bodů: 40

CVIK 6 – Směrový aport

Povel: „K noze“, „Stůj“, „Vpravo“ nebo „Vlevo“ a (nebo) posunek rukou, „Aport“, „Pust“, („K noze“)

Provedení cviku: Psovod a pes stojí na výchozím stanovišti proti kuželu, který je ve vzdálenosti přibližně 5 metrů. Steward položí do řady dvě dřevěné činky, vzdálené od sebe navzájem přibližně 10 metrů, tak, aby byly snadno viditelné. Činka, kterou si psovod vylosoval (levá nebo pravá) se pokládá jako první. Kužel je přibližně 10 metrů od středu imaginární linie, spojující obě činky a výchozí bod je od této linie vzdálen asi 15 metrů. Psovod dostává pokyn, aby vyšel z výchozího bodu směrem ke kuželu, a psa odloží vstoje u kuželu (v okruhu přibližně 1 metru) tak, že je pes otočen směrem k výchozímu bodu. Pak se vrátí zpět na výchozí bod. Při odložení psa by se psovod neměl zastavit. Kužel obchází psovod zprava, takže ho má pes i psovod po levé straně. Přibližně po třech vteřinách dostane psovod pokyn, aby psa nasměroval na správnou činku, kterou určil los. Pes by měl činku přinést a korektně odevzdat.

K dispozici by měly být tři velikosti činek (max. hmotnost je 450 gramů), vhodné pro různá plemena. Velikost činky by měla být v poměru k velikosti psa, ale psovod si může vybrat zcela dle svého uvážení.

Instrukce: Měl by být kladen důraz na ochotu psa plnit směrové povely, na jeho rychlost a dodržení nejkratší cesty ke správné čince a zpět. Cvik není splněn, pokud se psovod na výchozím stanovišti psa dotkne nebo mu ukáže směr. Aby se při tomto cviku získaly body, pes by měl zůstat stát u kuželu, dokud nedostane povel pro vyběhnutí. Pes, který si u kuželu lehne nebo sedne, nemůže dostat více než 8 bodů. Pokud se pes při poloze stůj před povel posune o více než polovinu těla, cvik není splněn.

Pokud pes běží ke špatné čince, je přesměrován a přinese správnou činku, může dostat 6 bodů. Jakmile pes zvedne nesprávnou činku, cvik nebyl splněn (0 bodů).

Penalizace pro povely navíc u vyslání do směru záleží na jejich intenzitě a na ochotě psa povel uposlechnout. Může to být mínus 1 – 2 body za povel.

Upuštění činky:

Pokud pes činku upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „přines“, než pes spadlou činku sebere, je maximum 5 bodů. Pokud pes upustí činku vedle psovoda a psovod ji sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud činka upadne po povelu „pusť“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování činky:

Překusování je penalizováno ztrátou bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení činky znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu činky v tlamě.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 7 - Rozlišování a aport

Povel: „Zůstaň“, „Hledej“ / „Přines“, „Pust“, („K noze“)

Provedení cviku: Na začátku tohoto cviku steward předá psovodovi dřevěný předmět (10 cm x 2 cm x 2 cm), který psovod označí nebo který je nějak označený předem. Psovod si může předmět ponechat u sebe přibližně 10 sekund. Pes se v této fázi nesmí předmětu dotknout ani si k němu přičichnout. Steward dá psovodovi pokyn, aby mu předal předmět, a pak mu řekne, aby se otočil. Psovod se sám rozhoduje, zda pes uvidí nebo neuvidí pokládání předmětů. Steward odchází, aby položil dřevěné předměty (předmět psovoda a 5 dalších), aniž by se kteréhokoliv předmětu dotkl. Předměty jsou položeny na podlahu nebo na zem ve vzdálenosti asi 10 m od psovoda. Předměty jsou položeny do kruhu nebo horizontálně ve vzdálenosti přibližně 25 cm od sebe. Psovod pak dostane pokyn, aby se otočil, a aby dal psovi povel k donesení označeného předmětu. Pes by měl najít předmět psovoda, přinést ho a předat psovodovi v souladu se všeobecnými instrukcemi.

Předměty musí být pro všechny soutěžící položeny stejným způsobem, ale umístění předmětu psovoda může být různé. Při pokládání předmětů do řady ale nesmí být předmět psovoda na krajní pozici. Pes má dovoleno pracovat asi půl minuty, pokud je to aktivní a cílené. Každý závodník dostane 6 nových předmětů.

Instrukce: Měl by být kladen důraz na ochotu psa k práci a jeho rychlost. Pokud pes jednou zvedne nesprávný předmět, ale pak přinese správný, může být uděleno 7 bodů. Cvik není splněn, pokud si pes k předmětu čichne nebo se ho dotkne, než je předmět předán zpět stewardovi, pokud pes dostane povel, když je u předmětů, nebo pokud zvedne dvakrát nesprávný předmět.

Upuštění předmětu:

Pokud pes předmět upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „přines“, než pes spadlý předmět sebere, je maximum 5 bodů. Pokud pes upustí předmět vedle psovoda a psovod ho sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud předmět upadne po povelu „pust“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování předmětu:

Překusování je penalizováno ztrátou 2 – 3 bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení předmětu znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu předmětu v tlamě.

Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

CVIK 8 – Ovladatelnost na dálku

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“, „Stůj“, „Lehni“ a (nebo) posunkové povely

Provedení cviku: Pes na výchozím místě zaujme na povel psovoda polohu lehni. Na pokyn stewarda odchází psovod od psa na určené místo, vzdálené přibližně 10 m, kde se postaví čelem ke psu. Pes by měl na povel psovoda šestkrát změnit polohu (sedni, stůj, lehni). Musí při tom zůstat na původním místě. Pořadí zaujímaných poloh je vždy sedni – stůj - lehni nebo stůj – sedni - lehni a poslední povel při změně poloh je tedy „lehni“. Steward ukazuje psovodovi karty s nápisem nebo kresbou nebo na elektronické tabuli, v jakém pořadí má pes polohy zaujmout. Steward by neměl při udílení těchto instrukcí na psa vidět a je ve vzdálenosti přibližně 3 – 5 metrů od psa. Steward mění symboly pro polohu každé 3 sekundy. Psovod může použít jak hlasový, tak posunkový povel, ale musí být krátké a použité současně. Za zády psa je hranice, vymezená imaginární spojnicí dvou značek. Pořadí pozic je pro všechny soutěžící stejné.

Instrukce: Měl by být dáván důraz na rychlost, se kterou polohy mění, na jasnou rozpoznatelnost zaujaté polohy a na to, jak pes polohu udrží a na to, jak moc se pes posune. Aby mohly být při tomto cviku získány body, pes se nesmí z výchozího místa posunout o více než jednu délku těla (v kterémkoliv směru). Všechny posuny se sčítají. Pokud pes jednu polohu ze šesti nesplní, nemůže být uděleno víc než 7 bodů, pokud pes nesplní polohy dvě, znamená to, že nemůže dostat víc než 5 bodů. Pokud tedy pes jednu polohu přeskočí a zaujme hned polohu další, nemůže dostat více než 5 bodů. Pokud se pes posune o jednu tělesnou délku, nemůže dostat víc než 5 bodů. Aby mohly být uděleny body, pes musí změnit nejméně čtyřikrát pozici na povel. Pokud si pes sedne, než se k němu psovod vrátí, nemůže dostat více než 8 bodů. Přehnané hlasové povely a přemrštěné nebo opakované posunky budou penalizovány. První povel navíc u změny poloh je -1 bod a druhý povel navíc znamená, že cvik nebyl splněn. Cvik není splněn ani v případě, že se pes posune o více než jednu délku těla.

Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

CVIK 9 – Aport kovové nebo dřevěné činky skokem přes překážku

Povel: „Hop“, „Přines“ a „Pust“ („K noze“)

Provedení cviku: Psovod stojí před překážkou přibližně 2 - 4 m od ní, pes je v pozici u nohy. Psovod hodí přes překážku dřevěnou nebo kovovou činku. Na pokyn stewarda dá psovod psovi povel, aby přeskočil překážku, uchopil činku a přeskočil s ní zpátky. Pokud je použit povel „Přines“, musí být použit nejpozději tehdy, když pes zahájí přeskok.

K dispozici musí být tři velikosti (a hmotnosti) kovových a dřevěných činek, které poměrově odpovídají velikosti psů. Maximální hmotnost největší činky je přibližně 200 g u kovové a 450 g u dřevěné činky. Nicméně je to zcela na rozhodnutí psovoda, jakou činku si vybere, bez ohledu na velikost psa. Překážka by měla být 1 m široká a vysoká přibližně tak, jako je kohoutková výška psa, zaokrouhlena na nejbližších 10 cm. Výška překážky by nikdy neměla být větší než 70 cm.

Instrukce: Cvik začíná polohou psa vsedě u nohy a končí polohou vsedě u nohy, když pes odevzdal činku a steward ohlásil „Konec cviku“. Pokud musí pes činku chvíli hledat, body se nestrhávají, jestliže pes pracuje aktivně. Pokud se pes při přeskoku byť jen lehce dotkne překážky, je maximální počet bodů 8. Pokud se pes odrazí od překážky nebo nepřeskočí oběma směry, znamená to, že cvik nebyl splněn. Pokud překážka spadne, cvik nebyl splněn. Pokud pes předvidá povel (jedná samostatně před vydáním povelu), budou strženy 2 – 4 body. Pokud pes vyběhne (bez povelu) při odhození činky, cvik nebyl splněn.

Upuštění činky:

Pokud pes činku upustí, ale z vlastní iniciativy ji opět sebere, nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutné dát další povel „přines“, než pes spadlou činku sebere, je maximum 5 bodů. Pokud pes upustí činku vedle psovoda a psovod ji sebere, aniž by udělal krok, může být uděleno 5 bodů – za předpokladu, že pes zaujme korektní pozici u nohy. Pokud činka upadne po povelu „pust“ vinou psovoda, nemůže být uděleno víc než 7 bodů.

Žvýkání a překusování činky:

Překusování je penalizováno ztrátou 2 – 3 bodů. Pokud je kousání intenzivní, nemůže být uděleno víc než 5 bodů. Velmi intenzivní překusování nebo zničení činky znamená nesplnění cviku (0 bodů). Nicméně nebude penalizováno, pokud si pes jednou upraví polohu činky v tlamě.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 10 – Všeobecný dojem

Instrukce: Při určování celkového dojmu se posuzuje jako zásadní ochota psa k práci a uposlechnutí povelů. Přesnost a správné plnění jsou důležité, stejně tak jako přirozený pohyb psovoda i psa. Aby dvojice získala vysoké bodové hodnocení, musí psovod i pes pracovat dobře jako tým, projevit oboustrannou radost ze společné práce a sportovního ducha. Hodnocení všeobecného dojmu ovlivňuje i chování mezi cviky a při nich.

Pokud pes opustí soutěžní prostor nebo se v něm vyprázdní, nemohou být uděleny žádné body. Pokud je pes neovladatelný a během cviku nebo mezi cviky opustí psovoda (být jen jednou), i když zůstane v soutěžním prostoru, nemůže být uděleno více než 5 bodů.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

Část VI POPIS, PROVEDENÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ – Třída OB3

CVIK 1 Odložení vsedě ve skupině po dobu 2 minuty

Povel: „Sedni“, „Zůstaň“

Provedení cviku: Na pokyn stewarda se psovodi společně se svými psy seřadí do jedné řady v odstupech přibližně 3 m. Pes sedí vedle psovoda v základní pozici. Na pokyn stewarda psovodi velí psům „ZŮSTAŇ“ a společně odcházejí od svých psů do určeného úkrytu, kde zůstanou schovaní po dobu 2 minut. Po dobu tohoto časového intervalu musí psi zůstat v poloze „SEDNI“. Po uplynutí stanovené doby je dán psovodům pokyn, aby se vrátili zpět do soutěžního prostoru a zaujali v něm stanovenou pozici na předem určené linii. Teprve poté je vydán pokyn k návratu ke psům.

Instrukce: Pes, který vstane, lehne si, posune se více než o jednu délku svého těla, dostane 0 bodů. Všechny zbytečné pohyby a posuny jsou penalizované. Pokud pes 1-2x štěkne, strhávají se 1-2 body. Pokud pes štěká stále, cvik je považován za nesplněný a hodnocen 0 body. Nedočkavost, neposednost, stejně jako převalování se z kýty na kýtu či přešlapování předními nohama, je penalizováno ztrátou bodů. Psovi je dovoleno otočit hlavu a rozhlížet se nebo projevit zájem ve směru rušivého vlivu. Nesmí to ovšem být známkou nervozity nebo bázlivosti. Pokud si pes lehne nebo vstane poté, co uplyne dvouminutový interval a psovod je již v soutěžním prostoru, nemůže být dosaženo víc jak 5 bodů. Pokud některý pes vstane a během cviku se přiblíží k jinému psovi natolik, že hrozí nebezpečí konfliktu, je cvik přerušen a se všemi psy kromě toho, který se přestupku dopustil, opakován.

Doporučuje se, aby v průběhu tohoto cviku byl prostor kolem soutěžního prostoru uzavřen (s výjimkou pořadatelské služby). Na evropských a světových šampionátech je toto povinné.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 2 Odložení vleže ve skupině po dobu 4 minut s rozptýlením

Povel: „Lehni“, „Zůstaň“, „Sedni“

Provedení cviku: Psi sedí v řadě vedle sebe v základní pozici přibližně ve vzdálenosti 3 m od sebe. Odložení do lehu ze základní pozice provádí jeden tým po druhém ve směru zleva doprava. Závěrečný zpětný povel do základní pozice je velen v obráceném pořadí zprava doleva tak, aby pes, který byl velen do lehu jako poslední, zaujal základní pozici jako první. Všechny pokyny k povelům vydává steward. Psovodi odcházejí společně od psů do připraveného úkrytu na dobu 4 minuty. Po zhruba dvou minutách prochází mezi odloženými psy steward jako rušivý element. Po uplynutí stanoveného limitu psovodi dostávají povel k návratu do soutěžního prostoru, kde bez změny tempa chůze projdou kolem psů a zhruba ve vzdálenosti 3 m za psy na předem určené linii se zastaví a provedou čelem vzad. Teprve potom je vydán pokyn k návratu ke psům a psi jsou veleni jeden po druhém do základní pozice.

Instrukce: Pes, který vstane, sedne si v době, když jsou psovodi mimo dohled nebo se odplazí více, než o jednu délku svého těla dostane 0 bodů. Všechny pohyby a posuny jsou penalizované. Pokud pes 1-2x štěkne, strhávají se 1-2 body. Pokud pes štěká stále, cvik je považován za nesplněný a hodnocen 0 body. Nedočkavost, neposednost, stejně jako převalování se z jednoho stehna na druhé je penalizováno ztrátou bodů. Psovi je dovoleno otočit hlavu a rozhlížet se nebo projevit zájem ve směru rušivého vlivu. Nesmí to ovšem být známkou nervozity nebo báčlivosti. Pokud některý pes vstane a během cviku se přiblíží k jinému psovi natolik, že hrozí nebezpečí konfliktu, je cvik přerušen a se všemi psy kromě toho, který se přestupku dopustil, opakován.

Pokud se pes převalí na bok, nesmí dostat více než 7 bodů.

Pokud si pes sedne, vstane nebo převalí na záda poté, co uplyne čtyřminutový interval a psovod je již v soutěžním prostoru, nemůže být dosaženo víc jak 5 bodů.

Doporučuje se, aby v průběhu tohoto cviku byl prostor kolem soutěžního prostoru uzavřen (s výjimkou pořadatelské služby). Na evropských a světových šampionátech je toto povinné.

Poznámky: Poloha SFINGA není povinná. Avšak polohu, kterou pes zaujme po povelu psovoda „LEHNI“, musí dodržet a nezměnit ji až do ukončení cviku.

Koeficient 2

Maximální počet bodů: 20

CVIK 3 Chůze u nohy

Povel: „K noze“

Provedení cviku: Chůze u nohy je přezkoušena v různém tempu spolu se změnami směru chůze a obraty. Pes by měl ochotně a dobrovolně následovat psovoda po levé straně tak, že má pravé rameno na úrovni levého kolena psovoda, paralelně ve směru chůze. V průběhu cviku by měl psovod přirozeně pohybovat pažemi.

Chůze u nohy je zkoušena v normálním, pomalém a rychlém tempu se změnami směru, obraty a otočeními a zastaveními podle instrukcí stewarda.

Tabulka znázorňuje předepsané prvky chůze a jejich množství ve třídě OB3.

PRVEK / RYCHLOST	Normální chůze	Pomalá chůze	Klus
Přímá chůze	ano	ano	Ano
Vpravo v bok na místě	ano	-	-
Vlevo v bok na místě	ano	-	-
Čelem vzad na místě	ano	-	-
Vpravo v bok za pohybu	ano	ano	Ano
Vlevo v bok za pohybu	ano	ano	Ano
Čelem vzad za pohybu	ano	ano	Ano
Zastavení	ano		
2 úkroky vpřed	1x	-	-
2 úkroky dozadu	1x	-	-
2 úkroky doprava	1x	-	-
2 úkroky doleva	1x	-	-

Všechny týmy v jednom závodě musí vykonat přezkoušení chůze u nohy podle stejného schématu.

Povel „K NOZE“ může být vydán vždy při vykročení, při změně rychlosti chůze, při úkrocích a při obrazech na místě. Pokud psovod zastaví, musí si pes okamžitě bez povelu sednout a zaujmout základní pozici.

Instrukce: Pes, který se vzdálí od psovoda nebo jej následuje po delší dobu ve vzdálenosti větší než půl metru, cvik nesplnil a dostává 0 bodů. Pokud je chůze psa pomalá, může dostat maximálně 6 - 7 bodů. Ztráta kontaktu se psem a povely navíc jsou považovány za chyby a jsou penalizovány ztrátou bodů. Nekorektní (neparalelní) chůze u nohy je penalizována ztrátou 2 bodů.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

Třída OB3

Cvik 4 Odložení za chůze do pozic „ Stůj“, „Sedni“, „Lehni“

Povel: „Stůj“, „Sedni“, „Lehni“, „K noze“

Provedení cviku: Cvik se provádí podle uvedeného nákresu. Psovod za chůze, po pokynu stewarda, velí psovi zaujmout polohu stůj, sedni a lehni. Psovod se pohybuje rychlostí běžné chůze. Obraty jsou vpravo a vlevo. Místa obrátů vpravo a vlevo jsou označena malými kužely. Pořadí zaujímaných poloh a obrátů vpravo a vlevo se může lišit, ale musí být stejné pro všechny soutěžící.

Steward dává pokyn psovodovi k zahájení cviku, kdy má dát povel k zaujetí polohy a kdy se má otočit. Odložení jsou přibližně uprostřed (5 m) desetimetrového úseku. Psovod pokračuje v chůzi cca 5 m (přibližně k dalšímu místu obrátu), na povel stewarda čelem vzad, pokračuje v chůzi směrem ke psu, kterého míjí ve vzdálenosti přibližně 0,5 m po své levé straně, pokračuje v chůzi cca 2 m, pak na pokyn stewarda udělá čelem vzad a dojde ke psovi. Na jeho úrovni velí bez zastavení „k noze“. Pokračuje se psem k dalšímu bodu obrátu, zahne vpravo/vlevo a pokračuje do středu dalšího úseku. Cvik pokračuje obdobně jako jeho první část. Cvik končí, když dá steward pokyn k zastavení a oznámí „konec cviku“

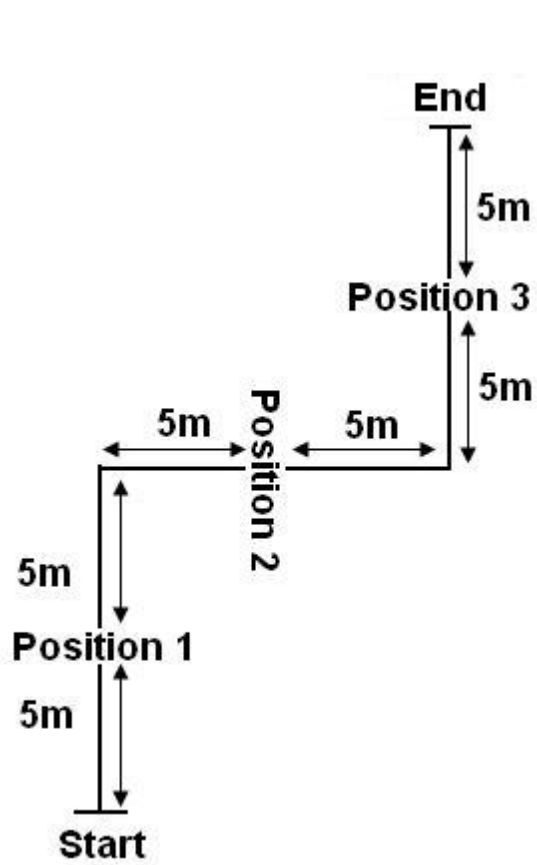
Polohy stůj, sedni a lehni by měly být paralelní s imaginární spojnicí míst zahájení cviku/obratu/ukončení cviku. Vzdálenost mezi psem a místem obrátu by měla být přibližně 0,5 m, je brána do úvahy velikost psa. Obraty jsou v úhlu 90°, nikoliv do oblouku. Psovod a pes míjejí kužely v místech obrátu z pravé strany, mají je tedy po své levé straně.

Instrukce: Pokud se pes jednou zastaví v nesprávné pozici (např. leží, místo aby si sedl) nebo jednu pozici nevykoná (tedy se nezastaví ve správné pozici do vzdálenosti jedné tělesné délky), nemůže být uděleno více než 7 bodů. Pokud je nutný další povel z zastavení nebo zaujmutí dané polohy, nebyla tato poloha splněna.

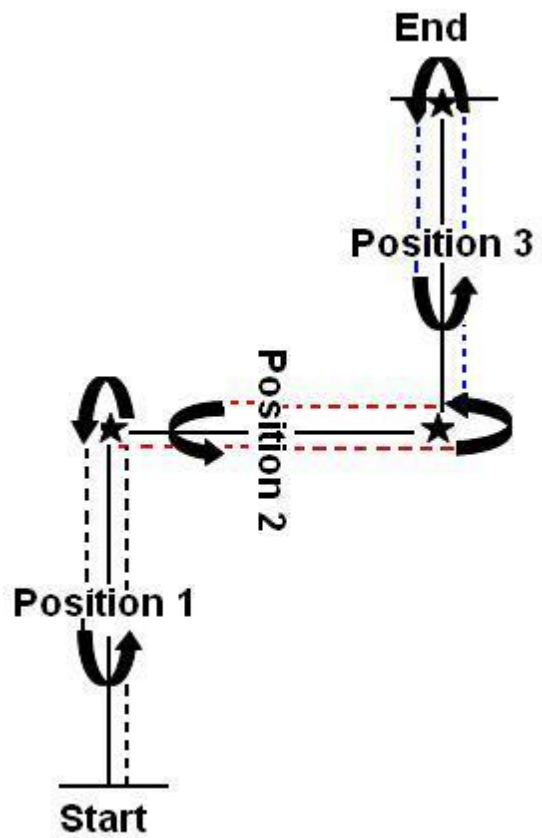
Pokud se pes při kterékoliv poloze nezastaví, tzn. že se nezastaví, než psovod udělá obrát čelem vzad, je cvik považován za nesplněný. Pokud pes dál následuje psovoda i po povelu k zastavení (stůj/sedni/lehni), může být použit další povel. Pokud pes zaujme další polohu, než psovod dojde na místo obrátu čelem vzad, cvik pokračuje dál, ale nemůže být uděleno více než 6 bodů.

Aby pes získal body za zaujatou polohu, nesmí se po povelu posunout o víc než jednu délku těla a musí zaujmout velenou polohu (stůj/sedni/lehni), než psovod dojde na místo obrátu čelem vzad. K získání bodů za cvik musí pes zaujmout správně alespoň dvě polohy. Při posouzení je nutné věnovat pozornost i chůzi u nohy. Pomalá a špatná chůze, změny rychlosti, zaoblené rohy a nesprávný směr (chůze není paralelní s imaginární spojnicí) jsou chybou.

Nejsou povoleny povelů navíc u poloh. Pokud pes zaujme nesprávnou polohu a psovod si toho všimne, nedává povel navíc. Tato poloha už je nesplněna. Dvojitě povelů a řeč těla by měly být přísně postihovány.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 5 Přivolání s meziodložením „Stůj“ a „Lehni“

Povel:

„Lehni“, „Čekej“, „Pojď sem“, „Stůj“, „Pojď sem“, „Lehni“, „Ke mně“, („K noze“)

Namísto zvukových povelů „Stůj“ a „Lehni“ mohou být použity posunkové povely.

Provedení cviku: Psovod odloží psa ze základní pozice do polohy „LEHNI“ a odejde od psa do vzdálenosti 30 – 35 m ve vyznačeném směru a otočí se čelem ke psovi. Na pokyn stewarda přivolá psa. Když je pes zhruba v jedné třetině vzdálenosti, psovod vydá povel „STŮJ“. Opět na pokyn stewarda přivolává psovod psa. Když je pes zhruba ve dvou třetinách vzdálenosti, je mu vydán povel „LEHNI“. Po druhém zastavení a na pokyn stewarda je pes přivolán („KE MNĚ“ nebo „K NOZE“). Steward vydává pokyn pouze k přivolání psa. Povely k zastavení vydává psovod sám na úrovni značek (kuželů). Je povoleno používat zvukové anebo posunkové povely, a to tím způsobem, že zvukový povel je použit na jednu polohu a posunkový povel na polohu druhou (ne současně). Jméno psa může být v kombinaci s prvním povelu na přivolání, ale jméno a povel nesmí být vydáno tak, aby představovaly dva oddělené povely.

Instrukce: Je důležité, aby pes reagoval ochotně na všechny vydané povely. Pes by se měl pohybovat přiměřenou rychlostí, minimálně klusem. Pomalý pohyb je chybou. Při hodnocení je třeba brát zřetel na plemeno psa. Pes by se měl na povel okamžitě začít zastavovat. Při hodnocení zastavení je brán zřetel na rychlost psa. Pro rychlé psy by měla být stanovena tolerance pro vzdálenost, na kterou má pes zastavit (ne však pro pomalé psy). Pro získání plného počtu bodů (za zastavení) nesmí pes urazit od vydání povelu do zastavení vzdálenost větší, než je jedna jeho tělesná délka. Pokud je vzdálenost, kterou pes urazil do zastavení větší, než trojnásobek jeho tělesné délky, nezískává žádný bod (za zastavení). Pokud jsou k přivolání vydány více než tři povely, nejvyšší bodové ohodnocení může být 6 bodů. Třetí přivolání z jedné pozice znamená nesplnění cviku.

Pokud pes vynechá jednu pozici (tj. nezastaví v rámci limitu), nemůže dostat víc než 6 bodů. Pokud se ani nepokusí zastavit v některé (jedné) z pozic, nemůže dostat víc než 5 bodů.

Pokud pes nezvládne zastavit v obou pozicích nebo zaujme pozice v opačném pořadí, je cvik hodnocen jako nesplněný. Pokud pes jednou zastaví v nesprávné pozici, nemůže získat víc než 7 bodů. Pokud si pes sedne nebo vstane ještě před vydáním prvního povelu (přivolání), nemůže dostat víc než 7 bodů. Pokud se pes posune před prvním přivoláním o délku větší než je jeho tělesná délka, není cvik splněn a tým získává 0 bodů.

Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

CVIK 6 Vysílání do čtverce s povelem „Lehni“ a přivolání za chůze

Povel:

„Kužel“, „Stůj“, „Vpravo/Vlevo/Box“ a/nebo posunkový povel, („Stůj“), „Lehni“, „K noze“

Zvukový a/nebo posunkový povel je povolený jen k ukázání směru při vysílání psa od kuželu do čtverce

Provedení cviku: Pes je vyslán ke kuželu (malý, možná je i polokoule), přibližně ve vzdálenosti 10 m od startovní linie, kde je mu dán povel „STŮJ“. Pes musí zaujmout pozici vestoje uvnitř kruhu o poloměru 2 m okolo kuželu. Přibližně po 3 sekundách psovod vysílá psa na pokyn stewarda příslušným povelom („VLEVO“, „VPRAVO“) do čtverce o velikosti 3 x 3 m, který je od startovní pozice vzdálen 25 m. Čtverec je umístěný přibližně 3 – 5 m od hranice soutěžního prostoru. Rohy čtverce jsou označeny kužely a jsou z vnější strany spojeny viditelnými linkami (páska, křída, piliny). Pokud se pes nachází ve čtverci, dostává od psovoda povel „LEHNI“. Na pokyn stewarda vykročí psovod ke psovi směrem k bližšímu kuželu. Přibližně 2 m před hranicí čtverce psovod na pokyn stewarda odbočí, urazí dalších 10 m a opět na pokyn odbočí a jde směrem k výchozímu bodu. Po dalších 10 m na pokyn stewarda přivolá psa povelom „K NOZE“ a pokračuje směrem ke startovní pozici, kde je cvik ukončen.

Pes by se měl pohybovat v přímém směru ke kuželu a do čtverce by měl vstoupit zepředu (stranou čtverce ve směru od kuželu). Úhel spojnice mezi startovním bodem, kuželem a středem čtverce by měl být 90° (viz obrázek v příloze).

Instrukce: Důraz je kladen na ochotu psa sledovat instrukce a povely, tempo psa a přímé směry. K dosažení maximálního počtu 10 bodů nesmí psovod použít více než 6 povelů, šestým povelom je povel k zastavení ve čtverci. Pes musí reagovat na příslušné povely (např. když je ve čtverci vydán povel „STŮJ“). Jedna z možností je použít v okamžiku, kdy pes vstoupí do čtverce pouze povel „LEHNI“ – tím bude použito pouze 5 povelů. Je penalizováno i samostatné vykonávání cviků. To znamená, že povely „STŮJ“ u kuželu a „LEHNI“ ve čtverci musí být psovodem vydány. Pokud psovod vykročí dopředu (nebo vykročí kterýmkoli směrem) v okamžiku, kdy vydává povely, cvik není uznán a získává 0 bodů. Při pomocných pohybech tělem může tým získat maximálně 8 bodů. Pes musí mít všechny čtyři nohy uvnitř kruhu, teprve potom může dostat povel k nasměrování do čtverce. Pes, který si u kuželu sedne nebo lehne, nedostane více než 8 bodů. Pokud si pes sedne nebo lehne vně kruhu nebo lehne vně čtverce, cvik je považován za nesplněný (0 bodů). Pokud pes zaujme polohu vleže, není již povolen žádný opravný povel. Pro získání bodů musí být celé tělo psa uvnitř čtverce (ocas se nepočítá).

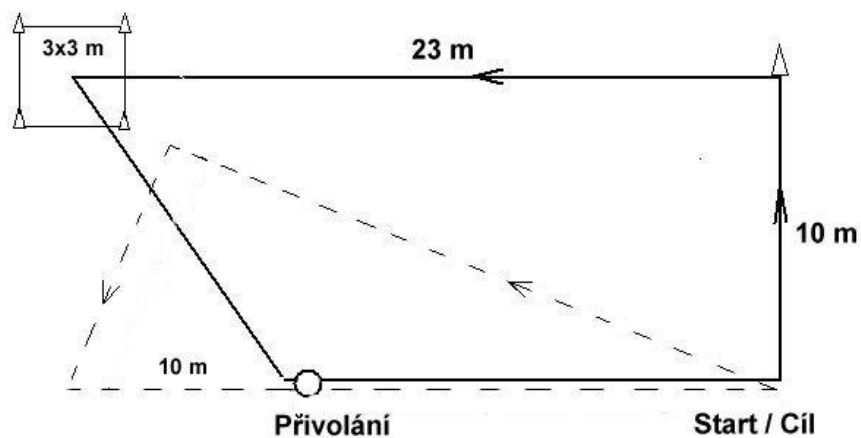
Cvik není splněn, pokud si pes sedne nebo se postaví před tím, než psovod vykoná druhý obrat. Maximálně 5 bodů může tým získat, pokud si pes sedne nebo vstane po druhém odbočení psovoda, ještě před tím než je přivolán. Pokud se pes při lehu ve čtverci hýbe (aniž by si sedl nebo vstal), může získat maximálně 7 bodů. Pokud se pes pohybuje a překročí ohraničení čtverce před tím, než je přivolán, cvik se hodnotí jako nesplněný. Při velmi pomalém pohybu může pes získat maximálně 6 bodů.

Druhé přivolání, povel „STŮJ“ nebo „LEHNI“ je penalizován ztrátou dvou bodů (-2 body/povel). Pokud je jen jeden z těchto povelů vydán potřetí, cvik není považován za splněný (0 bodů). Srážka bodů za nadbytečné směrové povely záleží na jejich intenzitě a ochotě psa na tyto povely reagovat. Není povoleno před zahájením cvičení nasměrovat psa do daného směru ze startovní linie nebo psovi ukázat čtverec. V takovém případě cvik nebyl splněn.

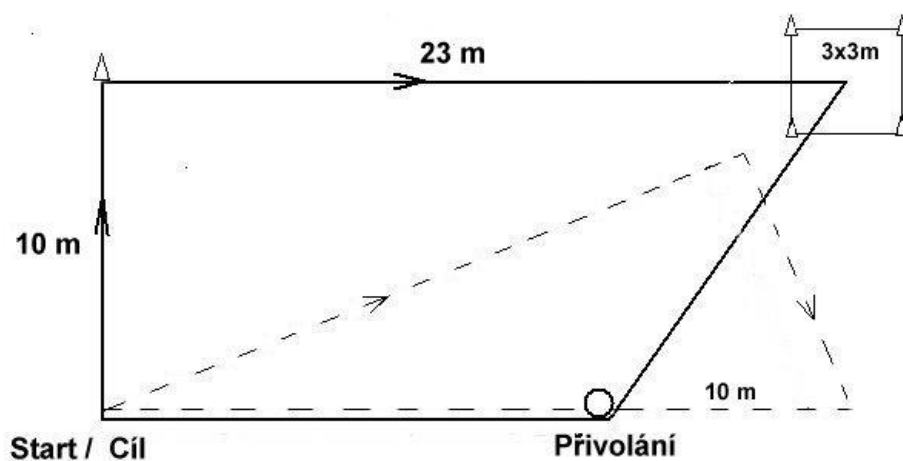
Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

Nákresy třída OB3 - Cvik 6 – Vysílání s povelem „Lehni“ a přivolání

— Pes
 - - - Psovod

— Pes
 - - - Psovod

Vzdálenosti jsou přibližné. Vzdálenost mezi startem a středem čtverce je cca 25 m a tak vzdálenost mezi kuželem a středem čtverce je 23 m. Úhel mezi spojnicemi startovního bodu s kuželem a kuželem se středem čtverce je přibližně 90°.

CVIK 7 Směřovaný aport

Povel:

„Kužel“, „Stůj“, „Vpravo/Vlevo“ anebo posunkový povel, „Aport“, „Pust“, („K noze“)

Zvukový a/nebo posunkový povel je povolený jen k ukázání směru při vysílání psa od kuželu pro aport

Provedení cviku: Tři dřevěné činky stejné velikosti jsou umístěny v řadě přibližně ve vzdálenosti 5 m od sebe tak, aby byly dobře viditelné. Startovní pozice je přibližně 20 m od středové činky. Pes je vyslán ke kuželu, který je umístěný přibližně 10 m od startu, kde mu je vydán povel k zastavení v kruhu o poloměru přibližně 2 m kolem kuželu. Po 3 sekundách psovod na pokyn stewarda vysílá psa buď k pravé, nebo levé dřevěné čince. Strana, na kterou je pes vyslán pro aport, je losována před cvikem. Pes činku musí aportovat korektním způsobem.

Když je vylosována strana, ze které bude činka aportována (střední není nikdy určena), steward položí tři činky. Vylosovaná činka (pravá nebo levá) je vždy položena jako první. Během tohoto úkonu psovod se psem stojí na startovní pozici, obličejem k aportům, zhruba ve vzdálenosti 20 m.

K dispozici musí být dostupné tři velikosti činek (max. váhy kolem 450g), vhodné pro různá plemena psů. Velikost činky by měla být úměrná velikosti psa, ale závisí na psovodovi, jakou velikost aportu zvolí.

Instrukce: Důraz je kladen na ochotu psa vykonávat povely, na jeho rychlost a také zda si zvolí nejkratší trasu k aportu. Nasměrování psa do daného směru na startovní linii je vyhodnoceno jako dotýkání se psa a vede k nesplnění cviku. Pro získání bodů je nutné, aby pes stál u kuželu v kruhu o poloměru cca 2 m. Pes, který si u kuželu sedne nebo lehne, může získat maximálně 8 bodů.

Žvýkání a překusování činky je penalizováno ztrátou bodů (7 bodů a méně). Pokud je překusování intenzivní, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Velmi intenzivní žvýkání nebo zničení činky vede k nesplnění cviku (0 bodů). Penalizováno nebude, pokud si pes po uchopení správné činky její polohu v tlamě jednou upraví.

Pokud pes zvedne nesprávnou činku, cvik není splněn (0 bodů).

Upuštění činky: Pokud psovi činka vypadne a on ji sám bez povelu iniciativně sebere, může dostat maximálně 7 bodů. Pokud pes dostane povel „APORT“ navíc, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Když pes upustí aport vedle psovoda a psovod ho zvedne, aniž by udělal krok, může získat maximálně 5 bodů.

Penalizace za nadbytečné směrové povely závisí na jejich intenzitě a ochotě psa na tyto povely reagovat. Ztráta bodů za povely navíc musí být v souladu se všeobecnými pravidly a s cvikem č. 6.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 8 Skok přes překážku a aportování kovové činky

Povel: „Hop“, „Aport“, „Pust“, („K noze“)

Provedení cviku: Psovod se psem stojí v základním postoji přibližně 3 m před překážkou. Psovod na pokyn stewarda odhodí kovový aport přes překážku. Na další pokyn vyšle psa přes překážku pro aport. K dispozici musí být tři velikosti kovových činek (max. hmotnost kolem 200 g). Velikost činky by měla být úměrná velikosti psa, ale závisí na psovodovi, jakou velikost aportu zvolí. Překážka by měla být 1 m široká a její výška přiměřená kohoutkové výšce psa, zaokrouhlená na nejbližších 10 cm. Neměla by však přesáhnout výšku 1 m.

Instrukce: Povel „APORT“ by neměl být vydán později, než pes začne skákat přes překážku. Pokud se pes při přeskočení dotkne překážky (třeba i jemně) může dostat maximálně 8 bodů. Pokud pes vyskočí na překážku a dotykem se od ní odrazí nebo nepřeskočí zpět, cvik není splněn.

Upuštění činky: Pokud psovi činka vypadne a on ji sám bez povelu iniciativně sebere, může dostat maximálně 7 bodů. Pokud pes dostane povel „APORT“ navíc, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Když pes upustí aport vedle psovoda a psovod ho zvedne, aniž by udělal krok, může získat maximálně 5 bodů.

Žvýkání a překusování činky je penalizováno ztrátou bodů (7 bodů a méně). Pokud je překusování intenzivní, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Penalizována nebude první úprava uchopení správné činky.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 9 Rozlišování předmětu a aportování

Povel: „Zůstaň“, „Hledej“, „Pust“, („K noze“)

Provedení cviku: Na začátku tohoto cviku podá steward psovodovi dřevěný aportovací špalík (10 cm x 2 cm x 2 cm), který psovod označí svým startovním číslem. Psovod tento předmět může ve svých rukou držet přibližně 5 vteřin. Psovi není dovoleno v tomto okamžiku k předmětu číchat ani se jej dotýkat. Psovod předá předmět stewardovi a ten vydá pokyn, aby se psovod otočil zády. Je na psovodovi, zda pes bude mít možnost dívat se, kam bude předmět položen. V případě, že se pes bude na pokládání předmětů dívat, může psovod dát na pokyn stewarda psovi povel „Zůstaň“ před tím, než se otočí čelem vzad. Steward odejde položit předmět psovoda (aniž by se jej dotýkal holou rukou) mezi dalších pět identických předmětů do vzdálenosti přibližně 10 m. Steward pokládá ostatní předměty holou rukou. Předměty mohou být umístěny v kruhu nebo horizontální přímé linii přibližně 25 cm od sebe. Potom psovod dostává pokyn, aby se otočil a vyslal psa aportovat označený předmět. Pes by měl najít správný předmět (psovodův) a korektně jej aportovat. Předměty by měly být rozloženy pro všechny soutěžící ve stejném tvaru (kruhu či linii), ale pozice předmětu psovoda se u jednotlivých soutěžících může měnit. V případě horizontální linie nesmí být předmět psovoda umístěn na krajích řady.

Pes má na vykonání cviku přibližně 30 sekund, pokud je výkon aktivní a cílevědomý. Pro každého soutěžícího musí být připraveno 6 nových předmětů.

Instrukce: Důraz by měl být kladen na ochotu psa pracovat a na jeho rychlosti. Cvik není splněn, když pes předmět očichá nebo se ho dotkne před tím, než jej psovod podá stewardovi, pokud je psovi dán jakýkoliv povel, nachází-li se v prostoru nad předměty nebo když pes zvedne nesprávný předmět.

Žvýkání a překusování předmětu je penalizováno ztrátou bodů (7 bodů a méně). Pokud je překusování intenzivní, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Velmi intenzivní žvýkání nebo zničení předmětu vede k nesplnění cviku (0 bodů). Penalizována nebude první úprava uchopení správného předmětu.

Upuštění předmětu: Pokud psovi předmět vypadne a on jej sám bez povelu iniciativně sebere, může dostat maximálně 7 bodů. Pokud pes dostane povel „APORT“ navíc, nemůže být přiděleno více než 5 bodů. Když pes upustí předmět vedle psovoda a psovod ho může zvednout, aniž by udělal krok, může získat maximálně 5 bodů.

Koeficient 3

Maximální počet bodů: 30

CVIK 10 Ovladatelnost na dálku

Povel: „Lehni“, „Čekej“, „Sedni“, „Vstaň“, „Lehni“, „Sedni“

Zvukové a posunkové povely

Provedení cviku: Na předem stanoveném místě je psovi dán povel „LEHNI“. Na pokyn stewarda psovod odchází od psa na vyznačené místo přibližně 15 m před psem. Pes by měl svoji polohu změnit 6x (vstaň/sedni/lehni) a zůstat na původním místě. Pořadí poloh se může měnit, ale musí být pro všechny soutěžící stejné. Každá poloha musí být provedena dvakrát a poslední povel musí být „LEHNI“. Steward ukazuje psovodovi napsané polohy a jejich pořadí. Steward by neměl vidět na psa v průběhu ukazování požadovaných poloh. Steward mění pokyny každé 3 sekundy. Psovod může používat obě povelové techniky – zvukové i posunkové povely. Povely musí být ale krátké a použité současně.

Instrukce: Důraz je kladen na to, o kolik se pes posune, jak rychle mění pozice, na přesnost pozice a jak uspokojivě je pozice dodržena. Pro získání bodového ohodnocení se pes nesmí posunout víc než o jednu délku vlastního těla z výchozí pozice v kterémkoli směru. Posunutí směrem dopředu a dozadu se sčítají. Hranice je vyznačená za psem např. páskou apod. Pokud pes nestihne zaujmout jednu ze šesti poloh, nemůže dosáhnout více než 7 bodů. Pokud pes jednu pozici ze šesti přeskočí a zaujme pozici následující, cvik je nesplněn. Aby pes dosáhl bodového hodnocení, musí změnit pozici nejméně 5x. Pokud pes změni pozici LEHNI dříve, než se k němu psovod vrátí, nedostane víc než 8 bodů. Nepřiměřené používání hlasových povelů, stejně tak jako neúměrná gestikulace pažemi je penalizována.

Koeficient 4

Maximální počet bodů: 40

Část VII ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

„Zkušební řád & pravidla OBEDIENCE v České republice“ je šestou verzí zkušebního řádu obedience v České republice. Tento zkušební řád byl schválen výborem Obedience CZ o. s. v Praze dne 28. 1. 2012 a nabývá platnosti dnem 1. července 2012. Tímto datem zároveň pozbývá platnosti předchozí 5. verze zkušebního řádu obedience.

Součástí a doplněním tohoto řádu jsou Pravidla posuzování obedience v České republice a Soutěžní řád obedience v České republice.